

ŽELEZAR

Jesenice, 10. junija 1967
Jesenice, 3. junija 1967

Poštnina plačana v gotovini
Številka 23

2. seja UO

V ponedeljek, 5. junija t.l., je bila 2. seja, oziroma prva delovna seja novoizvoljenega upravnega odbora. Na seji so še enkrat pregledali neizvršene sklepe upravnega odbora prejšnje mandatne dobe, obravnavali so program dela za ureditev osebnih dohodkov in reševali tekoče zadeve.

O neizvršenih sklepih UO prejšnje mandatne dobe in o vzrokih zakaj sklepi niso izvršeni, je poročal direktor železarne. Po izčrpni razpravi o neizvršenih sklepih so sklenili:

— da mora uprava železarne do konca junija predložiti poročilo o problematiki Gostinske enote Železar, ki bo osnovano na smernicah, katere je upravni odbor sprejel v preteklem letu ko je o problematiki gostinske enote že razpravljaj;

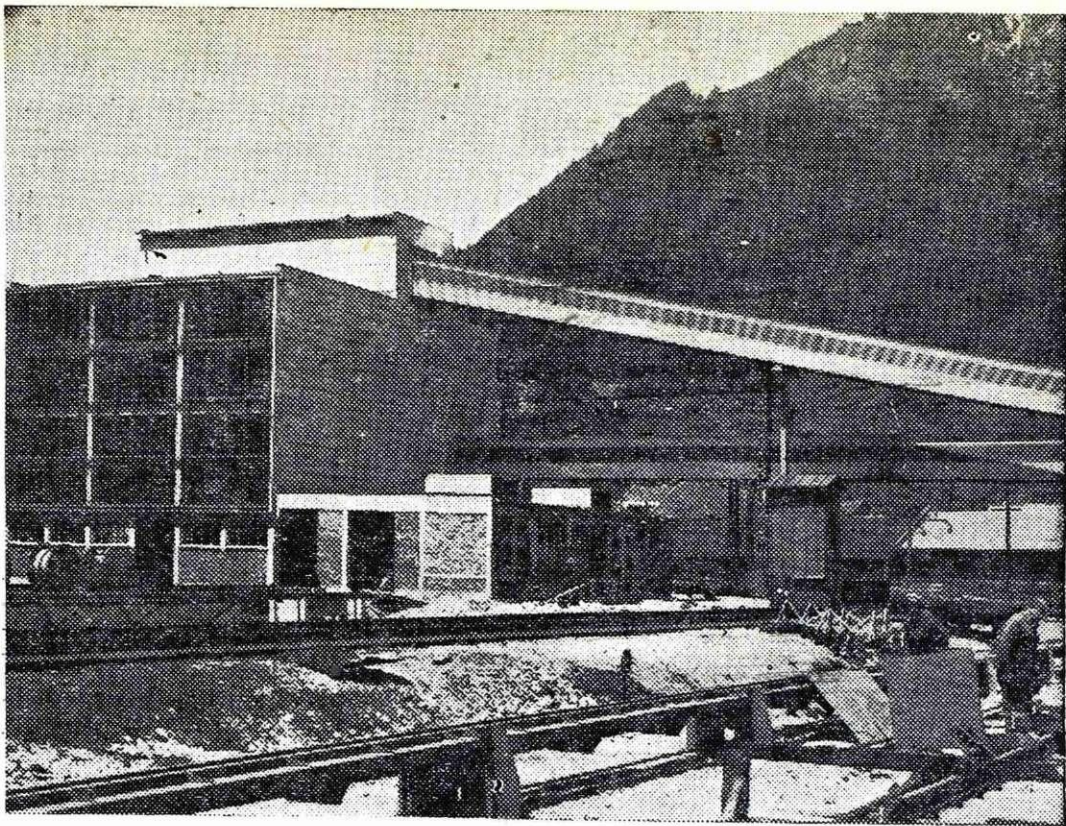
kvalitetno problematiko in vprašanje nezgod pri delu morajo ustrezne službe predložiti delavskemu svetu železarne na seji, ki bo 17. julija letos;

— uprava železarne mora do prihodnje seje upravnega odbora izdelati predlog za ukinitve pavšalnih dodatkov namesto nadur uslužbenecv uprave osnovnih sredstev;

— v bodoče mora odgovor-

na služba trimesenčno poročati na seji upravnega odbora o službenih potovanjih doma. Poročilo mora biti izdelano po sektorjih in mora vsebovati predvsem finančne stroške.

(nadaljevanje na 2. strani)

Nova aglomeracija — zastekleni objekt 05

Zasedanje komisije za jeklarne pri ZJŽ

Združenje jugoslovanskih železarn, ki ima svoj sedež v Beogradu, ima v svojem sestavu tudi strokovne komisije, specializirane za posamezna področja železarstva. Naloga teh komisij, katerih člani so ustrezni strokovnjaki iz jugoslovanskih železarn je, da na svojih sestankih obravnavajo problematiko s posameznih področij, ki je skupna za vse železarne in sprejemajo tudi ustrezne sklepe. Ti sklepi se potem ob pomoči ZJŽ ali na druge načine, odvisno kakšne vrste so, tudi izvajajo v življenju.

Poleg tega uradnega dela komisije, se člani, ki so zaposleni kot strokovnjaki v posameznih železarnah tudi

marsikaj pogovorijo o težavah in problemih s katerimi se srečujejo pri svojem vsakdanjem delu. Zato pomeni

vsak sestanek teh strokovnih komisij tudi bogato izmenjavo mnenj in obratovnih izkušenj med člani komisije. To pa je za udeležence zasedanj prav tako važno in koristno kot obravnava točk uradnega dnevnega reda.

Ena izmed teh komisij je tudi komisija za jeklarne, katere člani so obratovodje in šefi jugoslovanskih SM in elektro jeklarn. Ta je imela pretekli teden v Ljubljani na metalurškem inštitutu zasedanje z zelo zanimivim dnevnim redom. Zasedanja so se udeležili člani komisije iz vse jugoslovanskih železarn, predstavniki metalurškega inštituta Ljubljane, predstavniki ZJŽ ter industrije za ognjestalni material.

Najprej je komisija obravnavala analizo obratovanja jugoslovanskih jeklarn v letu 1966. Glavni ugotovitvi sta bili povezani s storitvijo SM in elektro peči in izkoriščanjem koledarskega fonda. Povprečna storitev na koristni čas je v letu 1966 narasla v primerjavi z letom 1965 od 9,01 t/h na 9,72 t/h. Isto velja, da so tudi elektro peči povečale svojo storitev na koristni čas od 1,93 t/h na 2,48 t/h. To pomeni, da so ju-

goslovanske SM in elektro peči obratovala boljše in hitrejšje. Vzrok je uvedba mazutne kurjave v vseh SM pečeh posameznih SM jeklarn ter v vedno večji uporabi kisika tako v SM, kakor tudi v elektro pečeh.

Drugačna je situacija pri izkoriščanju razpoložljivega koledarskega fonda, ki ima prav tako važen vpliv na letno proizvodnjo posameznih jeklarskih peči. Analiza je pokazala, da je bilo njegovo izkoriščanje glede na koristni čas (to je čisti šaržni čas + 30 minut za popravilo dna), tako v SM, kakor tudi elektro jeklarnah slabše kot v letu 1963. Vzroki so pri SM jeklarnah v pomanjkanju naročil, izvedbi rekonstrukcij, daljši čas remontov zaradi slabše vzdržnosti obzidave in celotno obratovanje s petimi pečmi v naši železarni. Pri elektro jeklarnah so vzroki v občasnem pomanjkanju električne energije.

V drugi točki dnevnega reda je obravnavala komisija vprašanje tehničnih kapacitet jugoslovanskih SM in elektro peči. V zadnjih letih se je situacija na tem področju v jugoslovanskih jeklarnah precej spremenila. Mazut je za-

Izpolnitev plana skupne in blagovne proizvodnje za maj 1967

Delovna enota	Skupna proizv. (ton)			* Blagovna proizv. (ton)		
	Oper. plan	Izvr. šenje	Index	Družb. plan	Izvr. šenje	index
Plavž	11.900	12.006	100.9			
Martinarna	26.970	28.234	104.7			
Elektro peč	6.170	5.703	92.4			
Livarne	1.028	1.132	110.0	15	9.3	62.0
Opekarna	1.780	1.788	100.4	160	238.1	148.8
TOPILNICE:	47.848	48.863	102.1			
Bluming	20.000	15.937	79.7	555	634	114.1
Valjarna trakov	4.100	4.431	108.1	1.280	2.906	227.0
Težka proga	7.500	8.331	111.1	435	223	51.3
Lahke proge	3.806	3.027	79.5	1.280	2.341	182.9
Žična valjarna	4.750	4.579	96.4	150	421	281.0
Valjarna 2400	5.170	5.872	113.6	4.850	5.688	117.3
Valjarna 1300	3.800	4.094	107.7	3.060	4.010	131.0
Jeklovlek	985	615	62.4	985	613	62.2
VALJARNE:	50.111	46.886	93.6	12.595	16.836	133.7
Hlad. valjarna	2.380	1.920	80.7	2.334	1.906	81.7
Žičarna	4.200	3.588	85.4	2.840	2.244	79.0
Žebeljarna	780	762	97.7	724	733	101.3
Profilarna	100	55,8	55.8	1.560	55,8	7.5
Elektrodni odd.:						
— žica	765	780	102.0	755	776	102.8
— var. prašek	30	40	133.3	40	40	100.0
PREDEL. OBRATI:	8.255	7.146	86.4	8.253	5.755	69.7
ŽELEZARNA:	106.214	102.896	96.9	21.023	22.838	108.6

* = Blagovne proizvodnje za dom je bilo 426 ton (družb. plan 423 ton).

(nadaljevanje na 2. strani)

BRZOJAVKA JESENISKIH ČLANOV ZJB NOV

ZJB NOV na Jesenicah je poslala zveznemu odboru ZJB NOV naslednjo brzojavko:

Zveza združenj borcev NOV, občinski odbor Jesenice, se pridružuje vašemu protestu ob napadu Izraelcev na republiko ZAR. Obsojamo početje napadalcev in s simpatijami spremljamo odločnost arabskih narodov.

Kakšne naloge čakajo samoupravne organe železarne Jesenice v novi mandatni dobi

Sedanji položaj, v katerem se je znašla železarna Jesenice, prav gotovo ni rožnat. Tržišče naših izdelkov postaja vse bolj zahtevnejše in že se kažejo težke posledice naše dosedaj dokaj lagodne poslovne politike do potrošnikov. Zaradi sproščenega uvoza sedaj marsikatero podjetje določene izdelke naše panoge uvaža in tako naenkrat ni več čutiti nobenega posebnega pritiska od potrošnikov tudi na naše proizvode. Poleg tega je v kovinsko predelovalni industriji čutiti tudi določeno stagnacijo zaradi česar potrošnja jekla ne narašča, ampak celo nekoliko pada.

Poleg zunanjih vzrokov, pa so težave, v katerih se je znašla naše podjetje, prav gotovo v veliki meri odraz naših notranjih slabosti, kot so slabi izpolnili, nizka produktivnost in slabo izpolnjevanje dobavnih rokov itd. V tem pogledu ne moremo za slabosti obdolževati samo zunanjih vplivov. Ravno zato bo morala biti dejavnost samoupravnih organov v tej mandatni dobi usmerjena predvsem k reševanju notranjih problemov podjetja.

V prvi vrsti mora postati delo samoupravnih organov živahnije, predvsem pa učinkovitejše. Vpeljati bomo morali posebno pri sejah delavskega sveta podjetja določene nove oblike dela. Več pozornosti bo moral delavski svet posvetiti splošni poslovni politiki podjetja in se manj izgubljati v raznih podrobnostih. Ne moremo si dovoliti, tako kot je bil primer v pretekli mandatni dobi, da bi delavski svet tudi po dva dni skupaj obravnaval samo pritožbe posameznih delavcev.

Pereč problem, ki ga bomo morali v kratkem rešiti, je nagajevanje. Naš končni cilj je vsekakor omogočiti formiranje in delitve celotnega dohodka na nivoju ekonomskih enot. Za uresničitev tega pa ni nujno, da se to enostavno uokviru v današnje delovne enote. Sedanjega sistema formiranja osebnega dohodka po enoti proizvoda prav gotovo ne bomo enostavno zavrgli, ampak ga bomo morali v tej prehodni dobi izpopolnjevati. V prvi vrsti bo moral biti osebni dohodek odvisen tudi od znižanja proizvodnih stroškov in od uspešnosti poslovanja določene delovne enote na sploh. Pri tem morajo seveda tudi delovne enote postati samostojnejše. Samoupravni organi v delovnih enotah bodo s tem dobili avtomatično večje pristojnosti in možnost neposrednega vpliva na gospodarjenje v svojem obratu.

Tudi na ostalih področjih čakajo samoupravne organe železarne še težke naloge in odločitve. Zavedati se moramo, da naša rekonstrukcija še ni končana in bomo morali še nadalje modernizirati železarno, če bomo hoteli držati korak s splošnim tehničnim razvojem ostalih podjetij in postati konkurenčni tako na domačem kakor tudi na tujem tržišču. Realno si moramo pogledati v oči in ugotoviti, da sedaj Jesenice niso več največja in tudi ne najmodernejša železarna v Jugoslaviji.

Inž. Mlakar Franc

Izpolnitev plana skupne in...

(nadaljevanje s 1. strani)

Topilnice: Plan skupne proizvodnje je bil izvršen v vseh delovnih enotah, razen na elektro peči. Elektro ASEA peč je imela 44 ur redukcije toka, kar znese v povprečni proizvodnji 9,5 t/h okrog 420 ton jekla. To pa je ravno planska proizvodnja, ki manjka.

Valjarne: Bluming je imel prvotno operativni plan skupne proizvodnje 17.000 ton. V želji, da forsiramo odvišno jeklo prek valjarne Bela, je vodstvo valjarn zahtevalo povišanje plana na 20.000 ton. Ker je prišla sprememba prepozno, nismo mogli zagotoviti zadostne količine jekla, bluming ni izpolnil tega plana. Poleg tega je valjarna trakov delala na dve izmeni, kar zmanjša imenovano kapaciteto proge; uspeh pri tem pa je ta, da je valjarna trakov za 1600 ton naredila več blagovne proizvodnje, kot pa je bilo predvideno z družbenim planom. Težka progla ni izvršila plana blagovne proizvodnje; delno zaradi pomanjkanja naročil, delno pa zaradi ustavljenih naročil naših kupcev. Pri lahkkih progah moramo dodati, da je zaradi pomanjkanja naročil prišlo na srednji progi do pogostih menjav valjev, kar obrat ne prizadene nobena krivda. Valjar na 2400 je imela v maju remont in je plan skupne in blagovne proizvodnje zaradi zaloga v adjustaži izpolnila. Jeklovlek nima zadosti naročil za luščilnico, vlečne klopi pa so obremenjene z manjšimi dimenzijami.

Predelovalni obrati: V žičarni in hladni valjarni se je še enkrat pokazalo veliko pomanjkanje delovne sile. Če žičarna do neke mere zadosti žebljarno in elektroodni odd., pa ne more naših zunanjih potrošnikov. Profilar na, ki sicer že spada pod valjarne, pa je v pregledu uvrščena še pod predelovalne obrate, nima naročil niti za hladno oblikovane profile,

pocinkanje cevi pa smo ustavili že v aprilu. V družbenem planu blagovne proizvodnje je predvideno, da bi morali realizirati 1.560 ton profilov in pocinkanih cevi, kar nam je uspelo samo s 7,5%. To izgubljeno proizvodnjo moramo nadoknaditi v drugih obratih, kjer naročila še imamo. Elektroodni oddelek je delal zelo dobro, vendar žal vsa gotova roba ni šla v od-

premo, ker ni bil odprt akreditiv za izvoz v Romunijo.

Železarna je skupaj izpolnila blagovno proizvodnjo s 108,6%, vendar pa kljub temu ne moremo biti zadovoljni, kajti nismo dosegli finančnega efekta 5,8 milijard starih dinarjev, ki nam zagotavlja normalne osebne dohodke.

- ec

2. seja UO

(nadaljevanje s 1. strani)

V zvezi z neizvršenimi sklepi prejšnjega upravnega odbora so člani zahtevali, da se za njih razmnoži okvirni program prehoda na 42 urni delovni teden. Upravi so priporočili, da v primerih, če bi zaradi zmanjševanja obsega proizvodnje morali odpuščati delavce, najprej poizkuša to rešiti s skrajšanim delovnim časom, seveda ne pod pogoji, ki jih je delavski svet železarne določil, temveč z zmanjšanimi osebnimi dohodki.

Program dela na urejevanju problematike delitve osebnih dohodkov, ki ga je pripravil kadrovskega sektorja na zahtevo delavskega sveta železarne in na podlagi zaključkov aktivna predsednikov delavskih svetov delovnih enot in obratovodij so na seji upravnega odbora sprejeli in potrdili. K predloženemu programu dela so posebej poudarili, da morajo v bodočem sistemu delitve osebnih dohodkov, delovne enote obvezno formirati svoje rezervne sklade osebnih dohodkov. Člani upravnega odbora so zahtevali, da se program dela izvede v določenih rokih, ki so lahko samo krajši, ne morejo pa se podaljševati.

Med tekočimi vprašanji so med drugim govorili tudi o naslednjem:

— sprejeli so predlog direktorja železarne, da se za usklajevanje izplačila osebnih dohodkov z realizacijo

meja 58 milijonov Ndin zmanjša na 54 milijonov Ndin zaradi ukinitve pocinkovalnice in zaradi remonta v valjarni 2400. To pomeni, da se osebni dohodki lahko izplačajo v celoti, če bomo dosegli mesečno realizacijo 54 milijonov Ndin.

— strinjali so se s predlogom, da se zaradi ukinitve pocinkovalnice cevi in zmanjšanja proizvodnje hladno oblikovanih profilov zniža število sistemiziranih delovnih mest za polovico, število stvarno zasedenih delovnih mest pa za dve tretjini;

— potrdili so predlog kadrovskega sektorja, da z julijem preidemo na obračun osebnih dohodkov v netto iznosu;

— dovolili so, da se na počitniško delo sprejme 80 do 100 dijakov srednjih šol, ki so starejši od 17 let. Nagrade dijakov bodo bremenile sklad osebnih dohodkov delovne enote v kateri bodo zaposleni na rednih delovnih mestih;

— analizirali so zapisnik delavskega sveta delovne enote plavž in zapisnik delavskega sveta delovne enote valjarne profilov. Sklenili so, da se delavskemu svetu valjarne profilov tolmači, na njihovo zahtevo, da bomo s sredstvi od prispevkov za nadurno delo, ki nam jih bo vrnilo socialno zavarovanje, krili stroške nadomestila za K-15 in jih na noben način ne bomo razdeljevali po delovnih enotah, kjer so nadure imeli.

Železarski globus

BELGIJA. V belgijski železarni Longdoz v Chertalu na Maasi bo zahodnonemško podjetje Demag AG iz Duisburga zgradilo poleg obstoječih dveh »LD-AC« konverterjev vsak s kapaciteto po 175 ton, še tretjega, enako velikega. S tem bodo povečali zmogljivost te jeklarne na 1,8 milijona ton surovega jekla letno. Pri tej jeklarni je zanimivo, da prevažajo raztavljen grodelj v 150 tonskih prevoznih mešalcih 25 km daleč od plavžev do konverterjev.

Zbor novatorjev in racionalizatorjev v Beogradu

Ob desetletnici ustanovitve društva iznajditeljev, novatorjev, racionalizatorjev in avtorjev malih tehničnih izboljšav je bil v dneih od 20. do 21. maja v Beogradu prvi jugoslovanski zbor članov društva. Poleg pokrovitelja Svetozarja Vukmanovića-Tempe so se zbora udeležili tudi številni drugi predstavniki gospodarskega in družbeno političnega življenja iz vseh republik Jugoslavije. Zbor je pozdravila tudi delegacija ČSSR.

Uvodni referat o vlogi in pomenu organizacije in o prispevkih številnih iznajditeljev, novatorjev in racionalizatorjev je imel sekretar slovenskega odbora DIATov. Miran Knez, ki je obenem tudi predsednik zveze iznajditeljev, novatorjev in racionalizatorjev Jugoslavije. Na osnovi bogatega gradiva, ki so ga prejeli vsi udeleženci zbora in na osnovi številnih referatov in koreferatov se je razvila živahna razprava, v kateri so sodelovali udeleženci iz vseh socialističnih republik.

Tako iz referata, kakor tudi iz koreferatov in razprav je bilo razbrati, da je potreba po čim množičnejšem vključevanju naše delovne inteligence, kakor tudi delovnih ljudi v iznajditeljsko in novatorsko aktivnost vsak dan večja. Naši delovni ljudje morajo prispevati svoj delež k pospešenemu reševanju in razvoju našega gospodarstva. V njih moramo razvijati in krepiti delovni in ustvarjalni polet, če hočemo, da se bomo kot enakovreden partner vključili v mednarodno delitev dela.

Na zboru v Beogradu so sprejeli številne zaključke, ki naj bi pospešili delo društva. Pristojni organi v delovnih organizacijah morajo stalno, spodbudno, moralno in materialno pospeševati aktivnost med delovno inteligenco in delovnimi ljudmi. Čimprej se mora izdelati nov ustrezen zakon, na osnovi katerega bodo delovne organizacije izdelale lastne pravilnike, ki naj urejajo in pospešujejo iznajditeljsko, novatorsko in racionalizatorsko dejavnost. Beograjski zbor bo zelo pozitivno vplival na nadaljnji razvoj te dejavnosti v Jugoslaviji.

Udeleženci zbora so si z velikim zanimanjem ogledali tudi 11. mednarodni sejem tehnike na beograjskem velesejmu, na katerem razstavlja svoje najnovejše dosežke

543 domačih gospodarskih organizacij in 708 podjetij iz 25 tujih držav. To je velika revija dosežkov domače in svetovne industrije. Številna naša domača podjetja so se z najnovejšimi kvalitetskimi izdelki vidno in uspešno uveljavila ne samo na domačem, temveč tudi na svetovnem trgu. Zanimanje za izdelke naših znanih podjetij Iskre, Rade Končar, Ivo Lola Ribar, Litostroja, Jugokeramike, Elektro industrije Niš in drugih je izredno veliko. Posebno pozornost so si udeleženci zbora ogledali izdelke domačih in tujih iznajditeljev in novatorjev ter racionalizatorjev.

Zaključki zbora v Beogradu morajo dobiti tudi v naši železarni pozitiven odmev, če hočemo začeto delo uspešno nadaljevati. Žuro

Primopredajna seja UO

Poročali smo že, da je bila 30. maja t.l. priložna seja upravnega odbora železarne. Na seji sta poročala dosednji predsednik UO tov. Tone Dežman in direktor železarne inž. Matjež Hafner. Iz zelo obsežnih poročil bomo povzeli glavne misli, ki zanimajo tudi člane delovnega kolektiva.

Iz poročila dosednjega predsednika UO tov. Antona Dežmana

35 SEJ UO OB 84,8 % UDELEŽBI

Tov. Tone Dežman, dosednji predsednik UO, je v svojem poročilu o enoletnem delu UO omenjal, da je le-ta imel v preteklem letu 35 sej. Zaradi obsežnih dnevnih redov so morali večkrat manj važna vprašanja prenašati na naslednjo sejo. Povprečno tri seje mesečno bi kazalo obdržati tudi v bodoče in eventualno celo določiti stalen dan v tednu za seje. Tak način dela bi tudi omogočal službam, da bodo lahko pravočasno pripravljale materiale za seje.

Udeležba na sejah, je poudaril tov. Dežman, je bila zadovoljiva, saj je bilo povprečje 84,8 %. Le ena seja je bila ob udeležbi 55 %, vse ostale pa ob mnogo večji udeležbi, na enajstih sejah pa je bila udeležba 100 %. Vsi izostanki so bili opravičeni. Tov. Dežman je v nadaljevanju podrobno prikazal udeležbo na sejah UO.

Upravni odbor je poleg nekaterih rednih in stalnih vprašanj, kot je pregled sklepov, pregled izvrševanja programa proizvodnje in potrjevanje operativnega plana, uvrščal na dnevni red tudi reševanje tekočih vprašanj in problemov in reševanje prošenj, največ vprašanj pa se je nanašalo na ekonomiko podjetja, poleg drugih zadev, ki sodijo v pristojnost UO.

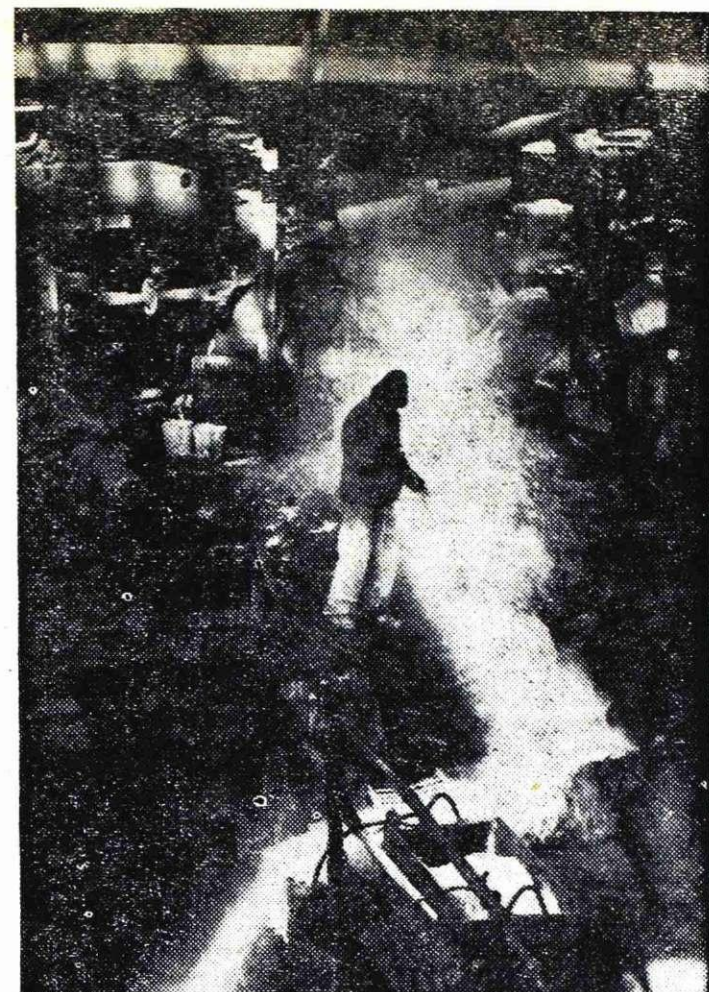
Direktor inž. Hafner je redno informiral UO o splošnem gospodarskem položaju v deželi, posebej še o položaju v črni metalurgiji in v našem podjetju. Precej časa smo posvetili razgovorom o likvidnosti železarne in o sredstvih za osebne dohodke. Tudi analiza tržišča in položaj železarne na domačem in tujem trgu je bila pogostna razprava na sejah UO.

Nemalokrat smo govorili, je nadaljeval tov. Dežman, o osebnih dohodkih in o nagrajevanju. Osnovni problem ob teh razpravah je neusklajenost višine osebnih dohodkov s stopnjo produktivnosti in doseženim dohodkom. V zadnjem času pa so osebni dohodki celo hitreje naraščali, kot pa produktivnost in dohodek. Razen tega pa ob tem nastopa še neusklajenost osebnega dohodka med posameznimi DE. Mnogo smo govorili o spremembah cenikov in obračunskih postavk in o posojilih delovnim enotam, ki niso dosegle potrebne višine dohodka. Običajno, je poudaril govornik, smo reševali zadeve vedno v korist DE. Cenike smo zviševali in korigirali ter zato prišli v situacijo, da oblikovani osebni dohodki niso več odraz izvršene vrednosti naših proizvodov, oziroma da so bili formirani osebni dohodki višji od doseženega dohodka. Iz tega razloga smo tudi predlagali DS usklajitev osebnega dohodka s fakturirano realizacijo. Ta začasen ukrep je bil potreben zato, da ob koncu leta ne bi zašli še v težji položaj. S tem pa še ni rešen problem nagrajevanja, ki ga

bo treba temeljito in sistematično rešiti.

Na sejah UO smo govorili tudi o organizaciji dela, je nadaljeval tov. Dežman. Ob vseh vprašanjih smo sprejeli ustrezne sklepe in jih poslali kot priporočila DS delovnih enot. Po sklepu DS železarne delo po novi organizaciji vzdrževanja teče že pet mesecev. Ustrezne službe bi morale že po treh mesecih poročati in posredovati analizo nove organizacije, ki bi se nanašala na delovanje novega načina formiranja osebnega dohodka, ekonomsko upravičenost nove organizacije in oceno kvalitete vzdrževanja. Poleg teh vprašanj smo govorili tudi o številnih drugih zadevah, ki smo jih prek ustreznih komisij posredovali v dokončno sklepanje DS železarne, v skladu s pristojnostjo pa smo o mnogih zadevah sklepali tudi samostojno.

UO je v okviru svojih pristojnosti odobral vsa potovanja v zamejstvo, direktor železarne pa je občasno poročal DS o uspehih, namenu in o stroških takih potovanj. Potovanja se v glavnem nanašajo na prodajo in nabavo ter na strokovno izpopolnjevanje našega kadra. V prvem polletju 1966 (za drugo polletje je direktor železarne še dolžan dati poročilo) je bilo skupaj 26 potovanj, ki jih je opravilo 47 oseb v 442 dneh. Za ta potovanja je podjetje izdalo 89.643,99 N dinarjev. Tako kot potovanja v zamejstvo, bi morala ustrezna služba spremljati službena potovanja tudi doma. V naši mandatni dobi takega poročila ni bilo, pa tudi UO tega

Naše črno zlato se pretaka v ponvico

ni zahteval. Menim, je nadaljeval tov. predsednik, da bo v bodoče tudi temu vprašanju treba posvetiti več pozornosti, ker tudi ta postavka precej bremeni naše materialne stroške. Končno pa je tudi to dolžnost UO, ki jo mu nalaga statut.

V našem enoletnem delu smo sprejeli 494 sklepov, ukrepov ali smernic. Nerešenih je ostalo le pet sklepov ali en odstotek, ki jih bo moral prevzeti in rešiti novi upravni odbor in sicer: — prvi se nanaša na GEŽ in cene obrokov prehrane v obratu družbene prehrane, ki naj tri mesece ostanejo iste, razen za zajtrk. Stališče UO je, da nove cene ne smejo presegati sedanjih cen glede na mehanizacijo in boljše možnosti organizacije dela. GEŽ naj po preteku treh mesecev predloži celotno problematiko dela v novem obratu tudi glede na ukinitve ostalih kuhinj (seja z dne 9. 9. 1966);

— DS železarne se predlaga, da na eni izmed prihodnjih sej obravnava vprašanje kvalitete problematike in vprašanja nezgod pri delu (seja z dne 21. 3. 1967);

— tretji nerešen sklep je priporočilo upravi podjetja, da se uredi formiranje oddelka za nagrajevanje, da se ne bodo problemi osebnih dohodkov reševali po dveh linijah (seja z dne 7. 4. 1967);

— četrti se nanaša na izkoriščanje kapacitet in uvedbe 42-urnega delovnega tedna v valjarni 2400. Uprava podjetja je zadolžena, da razišče to vprašanje in poroča UO do 15. 5. 1967 (seja DS 28. 4. 1967);

— zadnji pa se nanaša na zadolžitev uprave podjetja, ki naj bi redno obveščala UO o zaostankih in stanju naročil ter o ukrepih, ki so bili narejeni, posebej to velja za odpravo zaostankov v valjarni 2400, valjarni 1300 in v žičarni, kjer je stanje z zaostanki najbolj kritično (seja z dne 28. 4. 1967).

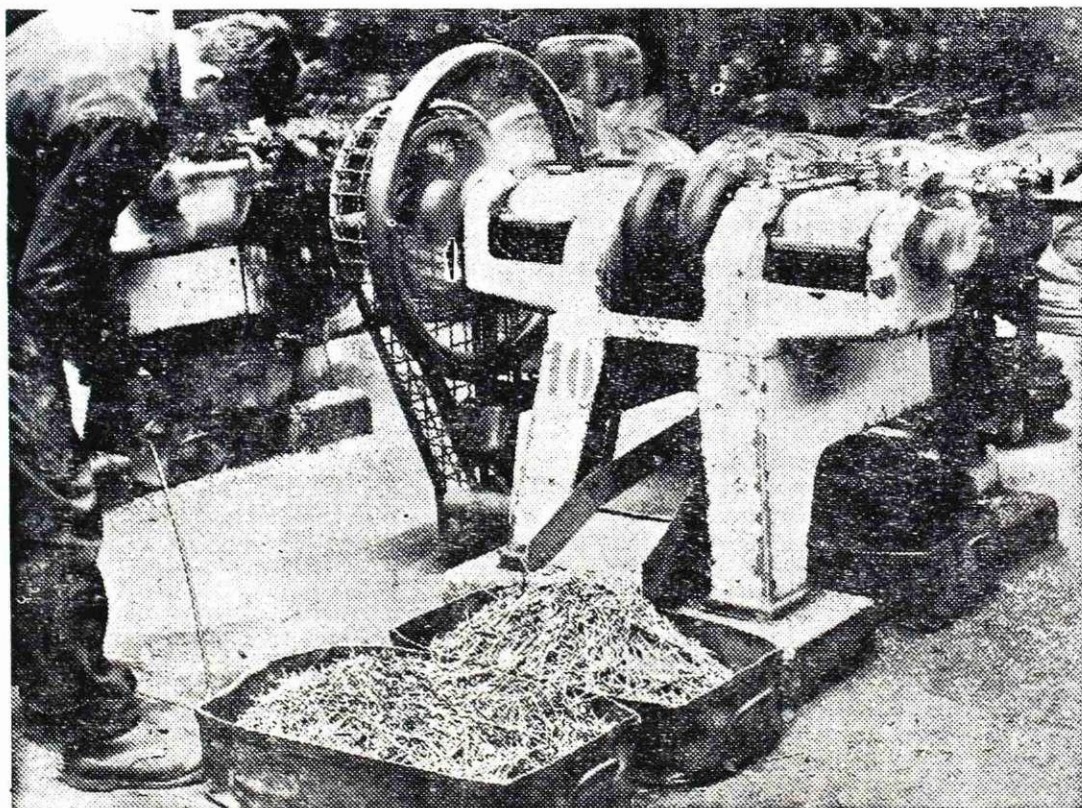
Tovariš Dežman je v nadaljevanju priporočil novemu upravni odboru, da se zavzame za dosledno izvršitev še nekaterih sklepov, ki imajo trajnejši značaj, so pa za nadaljnji razvoj zelo važni.

1. Mesečno sklicevanje predsednikov DS DE in obratovodij, na aktiv, ki naj obravnava tekočo problematiko delovnih enot in sprejema konkretne zadolžitve in rešitve. Aktiv sklicuje in vodi direktor železarne.

2. Uprava podjetja mora v pogledu tako količinske kot kvalitete proizvodnje hitro sprejemati ukrepe, za katere smatra, da so potrebni za normalno delo (sprememba delovnega časa, premeščanje delavcev po službenih dolžnostih, izrekanje disciplinskih ukrepov proti vodilnim delavcem, ki ne izpolnjujejo svojih delovnih nalog in zanemarljivo element odgovornosti).

3. Mesečno naj se izdela analiza zaostankov po posameznih DE in z obratovodstvi ugotovi vzroke zaostankov.

4. Sprejeti je treba vse moške ukrepe za zmanjšanje medfaznih zalog. Ob tem je tov. predsednik opozoril UO na sklep DS z dne 25. 2. t.l., ki ga je le-ta sprejel, ko je (nadaljevanje na 6. strani)

Tudi žebli so zanimiv. izvozní artikel

Kratke vesti iz železarne

Gimnazijci na redni praksi v železarni

Jeseniška gimnazija je letos poslala v železarno 34 svojih dijakov na redno prakso. Od teh je 21 fantov in 13 deklet. Vsi ti gimnazijski praktikantri delajo v železarni na pomožnih delovnih mestih in sicer 5 gimnazijcev dela v livarni, 6 v šamotarni in 8 v strojno-energetskih obratih. Dekleta pa so začasno vse zaposlene na kadrovskem sektorju, toda le za nekaj dni, kjer urejajo podatke za republiški center za statistiko. Po končanem delu na kadrovskem sektorju pa bodo šle še na praktično delo v proizvodne obrate: v elektrodni obrat, v jeklovlek in v žebeljarno. Gimnazijci bodo ostali na redni praksi v naši železarni do 16. tega meseca.

Vasilij

Seminar za blagajnike sindikalnih odborov

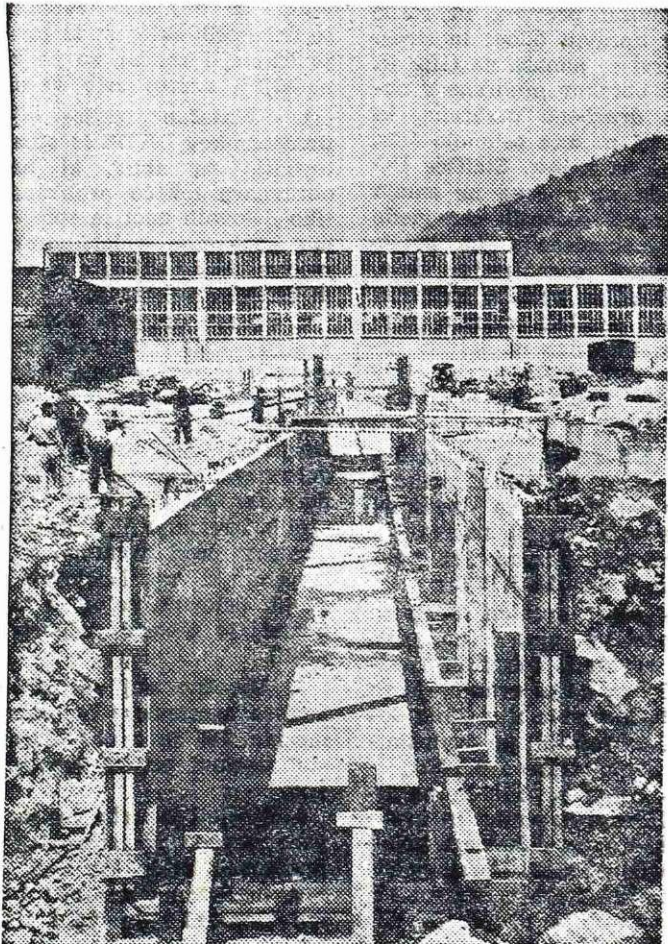
V torek, 6. t. m. je v popoldanskem, prostem času, izvršni odbor sindikalne organizacije v železarni organiziral seminar za blagajnike sindikalnih odborov. Na seminarju je bila navzočim predložena in obrazložena vsa dokumentacija, ki jo blagajniki morajo imeti pri svojem delu. Na seminarju je bila poudarjena skrb za izvirnost dokumentacije in za racionalno trošenje sredstev. Od 31 blagajnikov je bilo na seminarju 26 navzočih, pet pa je bilo upravičeno odsotnih. Ob koncu so se ponovno dogovorili o strogem izvrševanju sklepa sindikalne konference železarne, da se 50 % članarine izključno lahko koristi le za socialno pomoč članom.

Izvoz v Sovjetsko zvezo

V Moskvi je bila zaključena pogodba med našo železarno in podjetjem Promsyrimportom in našo železarno o dobavi 2.609 ton vlečenega in 800 ton vroče valjanega materiala v dimenzijah od $\varnothing$ 12,5 do 50 mm. Vlečeno jeklo je C — kvalitete, vroče valjano pa je za kroglične ležaje (OCR-4) in vzmetno jeklo (55 Si 7). Dobavni rok je od avgusta do decembra t. l., vendar bomo z valjanjem pričeli že v juniju, da bomo naše obveznosti sigurno izpolnili.

Uspeh valjarne 1300

V prvih petih mesecih je valjarna 1300 dobavila našim kupcem 1950 ton kotlovske pločevine, 210 ton OL 2 sp., 3710 ton dinamo pločevine in 290 ton razne prokronske nerjaveče pločevine. Vendar kljub temu ni-

Novo aglomeracije — izkop temeljev in betoniranje kanalov

smo zadovoljili kupce. Zaostanki so precejšnji zlasti v nerjaveči pločevini. Kupci pač ne morejo predelovati naših obljub in po vrsti stornirajo. ČELIK Beograd stornira okrog 100 ton nerjaveče pločevine samo v valjarni 1300, ker se nismo držali dobavnih rokov oziroma pogojev.

Izvoz žice v Italijo in Burmo

Izvoz žarjene in svetlo trde žice za Italijo se bliža kraju. Poslali smo že 180 ton žarjene žice $\varnothing$ 1,6 mm in preko 300 ton žarjene žice $\varnothing$ 1,8 mm. Prav tako smo izpolnili obveznosti 40 ton žarjene žice $\varnothing$ 3,0, 40 ton svetlo trde žice in 60 ton žice za žeblje. Burmi smo že odpremili 770 ton žice za žeblje, naše obveznosti so še 650 ton.

Martinarna dela s štirimi pečmi

Zaradi izredne zaloge blokov in polfabrikata (čez 30.000 ton) bo martinarna delala 14 dni zamo s štirimi pečmi.

Zaostanki za prvo četrtletje

Našim naročnikom še vedno nismo poslali vsega jekla, ki bi ga morali za prvo četrtletje. Težka proga dolguje naročnikom 29 ton, lahke proge 95 ton, valjarna 1300 še 1002 toni, valjarna debele pločevine 1800 ton, jeklovlek 501 tona, žičarna 650 ton, hladna valjarna 307 ton, žebeljarna 234 toni in elektrodni odelek 315 ton.

Popravilo na težki progi

Vzdrževalci z Javornika so v ponedeljek začeli s popravilom ogródja Univerzal in potisne peči št. 3. Pri ogródju Univerzal bo treba zamenjati vretena in opraviti še vrsto drugih popravil, pri potisni peči pa zamenjali skoraj dve tretjini materiala.

Delovni program komisije za informiranost pri TK ZKS

V prihodnjih dneh se bodo prvič sestali člani komisije za informiranost pri TK ZKS. Beseda bo tekla o vsebini ter načinu dela, ki naj bi bil najbolj primeren za učinkovito obveščanje komunistov in kolektiva v celoti o problemih, s katerimi se srečujemo pri našem delu ter o reorganizaciji ZK. Komisija ima na voljo več možnih oblik, tako da izbira ne bo težka. Po vsej verjetnosti se bo komisija odločila za objavljanje prispevkov v stalni rubriki, ki naj bi jo uvedli v Železarnju, razen tega pa še za občasne tiskovne konference ter razgovore itd.

Nov predsednik DS v valjarni 2400

Na konstituantni seji delavskega sveta valjarne 2400, ki je bila v drugi polovici maja, so za novega predsednika izvolili Franca Radlja, za namestnika pa Janeza Bernika. Razen tega so z novimi člani izpopolnili komisije pri DS ter imenovali Hinka Klinarja za predsednika kadrovske komisije, inž. Podrekarja za predsednika HTV komisije ter Rada Deniča za predsednika disciplinske komisije, kadrovske strokovno komisijo pa bo vodil inž. Ciril Urbar.

Iz valjarne Bela Proizvodnja v maju

Na seji DS valjarne Bela so razpravljali tudi o doseženi proizvodnji.

Na seji delavskega sveta valjarne Bela so razpravljali o izpolnjevanju proizvodnega načrta v maju. Ugotovili so, da je bil načrt bluminga izpolnjen s 115,7 %. Iz jeklarne so dobili čez 80.000 ton bram in več kot 7.000 ton ingotov. V celoti so porabili 25.000 ton bram in ingotov, izplen pa so dosegli z 80,2 %. Valjarna trakov je osnovni in proizvodni plan v višini 2.200 ton dosegla s 131,7 %. Obratovali so na eno izmeno, čisti čas valjanja pa je znašal 111 ur, medtem ko so imeli tudi precej zastojev. Direktno iz bram so izvaljali trakove za prodajo in interna naročila in odpremili 2.180 ton, od tega 1213 ton za prodajo. Na seji so zelo ostro obravnavali vprašanje kvalitete izdelave in imenovali komisijo, ki bo kadrovskemu sektorju in upravnemu odboru posredovala mnenja in stališča v zvezi z reklamacijami ter kvaliteto dela. Člani komisije so predsednik DS, predsednik sindikalnega odbora, zastopnik obratovodstva inž. Črv ter Tomaž Kavčič in član DSZ tov. Brajer.

-or

Zasedanje komisije...

(nadaljevanje s 1. strani)
menjal generatorski plin, uporaba kisika narašča iz leta v leto, večje število SM peči je bilo rekonstruiranih in zgrajene so bile nove elektro peči večjih kapacitet. Zato tehnične kapacitete, ki so bile izračunane pred leti danes več ne ustrezajo. Iz tega razloga je bil izdelan nov predlog tehničnih kapacitet jugoslovanskih jeklar, ki so ga jeklarski strokovnjaki, člani komisije preštudirali in na sestanku povedali svoje pripombe. Na podlagi teh pripomb bo izvedena v bližnji prihodnosti dokončna redakcija tega predloga proizvodnih kapacitet, ki bo ustrezala dosedanjemu realnemu stanju.

Najobširnejša je bila zadnja točka tega zasedanja. V tej točki so člani komisije skupaj s predstavniki industrije ognjestalnega materiala razpravljali o problematiki kvalitete tega materiala in njenega vpliva na delo jeklarn. Navzoči so bili predstavniki podjetij Magnohroma iz Kraljeva, RIS iz Arandjelovca in Silika iz Gostivarja. Največ govora je bilo okoli kvalitete magnezitne in krommagnezitne opeke, ki jo SM jeklarnam dobavlja podjetje Magnohrom. Zaradi vedno bolj forsiranega obratovanja SM peči, ki je posledica uporabe mazuta kot goriva in kisika, so vedno večji problemi z vzdržnostjo glavnih oboke in zadnjih sten SM peči. Zato opeka, ki jo dobavlja Magnohrom vedno manj ustreza vedno večjim zahtevam. Predstavniki Magnohroma so povedali, da bodo že v bližnji bodočnosti pričeli dobavljati boljše opeko, ki bo ustrezala forsiranemu obratovanju SM peči in bo zato vzdržnost zgornjega ustroja večja.

Vzporedno s tem je bilo tudi govora o težavah s kvaliteto opeke za livno jamo, ki jo dobavlja RIS in silika opeke za oboke elektro peči, ki jo dobavlja tovarna v Gostivarju. Za našo železarno je predvsem zanimivo dejstvo, da je silika opeka za oboke elektro peči, ki jo dobavlja naša šamotarna železarnam v Ravnah in Sisku kvalitetno zelo dobra in so z njo izredno zadovoljni.

K.

Misli

Ženske so zares nedostopne le tedaj, kadar jim je kdo zopr.

Ženske bodo prej premagale svojo strast kakor pa spogledljivost.

Domišljija si ne bi nikdar mogla izmisliti toliko različnih nasprotij, kolikor jih je zasadi narava v sleherno človeško srce.

La Rochefoucauld

Spremembe pri obračunu osebnega dohodka

Po okrožnici republiškega zavoda za socialno zavarovanje št. 190-80 od 4.4.1967 se nadurno, nedeljsko delo in občasni prejemki kot so nagrade, dodatni honorarji in posebni dodatki NE STEJEJO v osnovo za izračun pokojnine in nadomestila za čas bolovanja. Ta način obračunavanja velja od 1.1.1967. Za izračun pokojnin se od tega datuma dalje ne šteje niti nadurno in nedeljsko delo izvršeno v preteklih letih. Osnova za nadomestilo bolovanja od 1.1. do 31.12.1967 pa je povprečni urni osebni dohodek leta 1966, v katerem je upoštevano tudi nadurno in nedeljsko delo.

Zaradi navedenega zahtevka socialnega zavoda se od nadurnega dela, nagrad honorarjev in posebnih dodatkov zniža stopnja rednega socialnega prispevka iz 19% na 2,2% (prispevek za zdravstveno zaščito). Za obdobje od januarja do vklj. aprila sta izračunala razliko znižanih prispevkov IBM in oddelek za obračun osebnega dohodka. Po sklepu 33. seje UO železarnice Jesenice od 29.4.1967 ostanejo za te vrste izplačil ista neto izplačila kot doslej. Od 1. maja 1967 dalje bomo z znižanimi prispevki za socialno zavarovanje obravnavali sledeče vrste izplačil (VP):

- VP 07 (nov VP) — celotna vrednost nadurnega in nedeljskega dela (osnova, norma, nočni dodatek, nadurni prihodek in gibljivi del).
- VP 14 posebni dodatki
- VP 15 nagrade za izreden uspeh pri delu
- VP 16 prostovoljno delo (zaposlitev izven svojega rednega delovnega mesta npr. razkladanje vagonov)
- VP 17 honorarno delo (razna dodatna dela).

Prikaz obračuna prispevkov:

	redni osebni dohodki	nadurno delo, nagrade itd.
čisto izplačilo	67,90 %	67,90 %
		(neizpremenj.)
proračunski prispevek	12,90 %	10,32 %
	(19 % od neto)	(12,9 % od btto)
redni soc. prispevek	19, — %	1,76 %
	(27,98 % od neto)	(2,2 % od btto)
prispevek za zaposlitev	0,2 %	
	(0,29 % od neto)	
skupaj zakoniti prispevki	32,1 %	12,08 %
		(15,1 % od btto)
skupaj btto	100 %	79,98 %
stanovanjski prispevek	4 %	3,20 %
		(4 % od btto)
prispevek za Skopje	1 %	0,80 %
		(1 % od btto)
dodatni soc. prispevek	2,2 %	—
skupno	107,2 %	83,98 %

Iz primera sledi, da mora plačati podjetje za 6790 S din čistega izplačanega osebnega dohodka za redno delo še 3.930 S din prispevkov — skupaj 10.720 S din.

Za enako neto vsoto nadurnega dela (6.790 S din) pa le 1.608 S din prispevkov — skupaj 8.398 S din. Razlika 2.322 S din nastane zaradi znižanih prispevkov. Zato so v uporabi za nadurno delo znižane bruto urne tarife postavke.

V izplačilnih listah bodo od 1. maja dalje obračunani VP 07, 14, 15, 16 in 17 z znižanimi zakonitimi prispevki 15,1 % od obdavčljivega dohodka. Vse ostale vrste izplačil od 01 do 47 pa z 32,1 % zakonitih prispevkov.

Zaradi pomanjkanja prostora na izplačilnih listkih bodo vsi bruto osebni dohodki (vključno nadurno delo, nagrade itd.) od VP 01 do 47 vpisani v prostoru »obdavčljivi dohodek«

v eni vsoti. Tudi prostor »družbeni prispevek« bo izkazoval le eno vsoto — čeprav je višina družbenih prispevkov različna (redno delo 32,1 %, nadurno delo 15,1 %).

Ce bo nekdo želel kontrolirati točnost obračuna družbenih prispevkov, bo moral vrste plačil 07, 14, 15, 16 in 17 množiti s 15,1 %, ostale VP od 01 do 47 pa s prispevki 32,1 %.

Primer: Delavec A.F. je zaslužil v maju 1.500,00 N din bruto obdavčljivega dohodka skupaj. Od tega za nadurno delo (VP 07) 300,00 N din.

Kakšni so skupni družbeni prispevki, kakšen je neto osebni dohodek?

Nadurno delo 300,00 N din $\times$ 15,1 % = 45,30 N din prisp.
Redno delo

(1.500 — 300) 1209,00 N din $\times$ 32,1 % = 385,20 N din prisp.
Skupaj 1500,00 N din 430,50 N din prisp.

Skupni družbeni prispevki znašajo 430,50 N din.

Neto osebni dohodek je (1500,00 — 430,50) 1.069,50 N din.

Sistem bruto obračuna osebnega dohodka se je s tolmachenim postopkom še bolj zakompliciral. Pristojne službe in organi delavskega upravljanja pa delajo na tem, da bi se prešlo na neto obračun, kar bi bilo lažje za obračun na IBM in oddelku za obračun osebnega dohodka ter enostavnejše in razumljivejše za ves kolektiv železarnice.

Janez Krušič

Poslovni uspeh železarnice v letu 1966 v primerjavi z letom 1965 in drugimi železarnami

Gibanje osnovnih ekonomskih kategorij (skupni dohodek, porabljena sredstva, neto produkt in dohodek).

Železarna je v letu 1966 povečala skupen dohodek za 22 odst. v odnosu na leto 1965. V okviru železarnice (8) je s tem povečanjem na šestem mestu, največje povečanje je dosegla železarna Sisak za 67 %, najmanjše pa železarna Smederevo za 16 %.

Za dosego skupnega dohodka so vse železarnice potrošile več sredstev kot v preteklem letu. V železarni smo potrošili 7 % več kot znaša povečanje skupnega dohodka in smo na 5 mestu po višini prekoračevanja. Najmanj je prekoračen potrošek v železarni Ravne — in to 1 %, največ pa v železarni Sisak 24 %.

Vse železarnice, razen naše, smederevske in nikšičke so vzporedno s povečanjem skupnega dohodka nasproti letu 1965 povečale tudi neto

produkt in dohodek. Neto produkt je povečan za 9 % v Storaž, do 26 % v Ravnah. Pri nas in v Nikšiču pa je zmanjšan za 1 % v odnosu na prejšnje leto.

Dohodek pa so povečale železarnice od 5 % v Ilijašu do 29 % v Ravnah. Pri nas in v Smederevu je zmanjšanje za 2 %, v Nikšiču pa za 9 %.

Ce povzamemo, smo v letu 1966 potrošili 29 % več sredstev kot v prejšnjem letu, da bi ustvarili za 1 % manjši neto produkt, oziroma 2 % manjši dohodek.

Velik vzrok temu je v nezadovoljivi strukturi skupnega dohodka, katere je še vedno v tendenci poslabšanje. Naša železarna je v letu 1965 imela v strukturi 76 % porabljenih sredstev, 24 % neto produkta v tem pa 19 % dohodka. V letu 1966 pa 80 odst. porabljenih sredstev, 20 % neto produkta v tem 16 % dohodka.

Podobna naši situaciji v strukturi skupnega dohod-

Železarski globus

SVEDSKA — Švedski rudniki železove rude vedno bolj čutijo težave pri prodaji, kar je posledica določenega gospodarskega zastojaja v zahodnoevropskih državah. Zato so bili prisiljeni za leto 1967 znižati njeno ceno v primerjavi z letom 1966 za 14,5 %. Znanj rudnik Kiruna pa je ob letošnjem novem letu iz istih razlogov celo ustavil proizvodnjo za dva tedna.

ZDA. V eni izmed železarn železarske družbe »United States Steel Corp.« so pred kratkim pričeli proizvajati jeklene folije, ki so debele samo 0,025 mm. Ta debelina je za polovico manjša kot pri folijah, katere so proizvajali prej. Računajo, da bodo z zmanjšanjem debeline znatno povečali možnost uporabe teh folij.

ka je železarna Nikšič. V letu 1966 je imela 79 odstotkov porabljenih sredstev, 21 odstotkov neto produkta in v tem 16 % dohodka. Za primerjavo pa pogledimo strukturo železarnice Storaž kot najbolj zadovoljivo od vseh železarn. Porabljena sredstev znašajo 65 %, neto produkt 35 % v tem pa dohodek 30 % od skupnega dohodka. Ker neto produkt predstavlja novo ustvarjeno vrednost oziroma naše vloženo delo priznajo kot družbeno delo je nedvomno 20 % ob taki porabi sredstev izpod normale, če vzamemo 25 odst normalno jugoslovansko povprečje.

Tendenco zmanjševanja ustvarjalnosti pa se vidi v sledečem podatku: v letu 1965 smo na 100 din angažiranih sredstev ustvarili 37,5 din neto produkta.

v letu 1966 pa samo 23,1 din ali vsega 62 % v odnosu na prejšnje leto.

Slabši rezultati ustvarjalnosti ima še železarna Smederevo 20,9 din, Nikšič 16,6 din, medtem ko je pri prvi ustvarjalnost v porastu, pri drugi pa le v blagem upadanju.

Pogovori o samoupravljanju

V eni naših delovnih enot se je dogodilo naslednje:

Na zboru delovne enote so nekoga kandidirali za člana delavskega sveta delovne enote. Predlagani kandidat se je s kandidaturom strinjal in to potrdil s podpisom v zapisniku. Ko pa bi moral voliti, če ni hotel sebe, bi to lahko storil za ostale kandidate, se je temu odpovedal, enostavno ni prišel k volitvam. Tudi na konstituantno sejo delavskega sveta in prišel. Namenoma pišem v blažji obliki, bi pa mirno lahko napisal, da je namenoma prezl volitve in da se namenoma ni hotel udeležiti konstituantne seje delavskega sveta. Navsezadnje to niti ni važno, važno je to, da ta tovariš ni upošteval zaupanja delovne skupnosti, ki ga je predložila za kandidata in ki ga je potem tudi izvolila v samoupravni organ.

To v železarni ni osamljen primer. Ko prebiram zapisnike sej delavskih svetov delovnih enot

v njih večkrat zasledim, da se posamezni člani ne udeležujejo sej in delavski sveti prav zato večkrat niso sklepni in ne morejo delati. Tudi v teh primerih gre za ignoriranje zaupanja nekaterih članov, ignoriranje zaupanja, ki so jim ga izkazale delovne skupnosti s tem, ko so jih izvolili v delavski svet. Ne bi rekel, da je to v naši železarni že problem, lahko pa jutri to postane.

Postavlja se vprašanje kako naj reagirajo samoupravni organi na takšno obnašanje posameznih članov. Menim pa, da morajo reagirati, ker se kar tako tudi ne moremo igrati z zaupanjem kolektiva, če nam ga le-ta na tak način izkaže. Tudi ne bi rad veliko o tem razglabljal, temveč bi citiral le nekaj določil našega statuta.

V členu 55 piše, da so člani delavskega sveta dolžni prisostvovati sejam. To dolžnost prevzame vsakdo, ki se strinja s kandidaturom in jo mora potem tudi spoštovati. Če pa je ne spoštuje, se proti takemu članu lahko uporabi člen 63, ki pravi:

Zbor delovne enote lahko odpokliče posameznega člana ali ves delavski svet, še pred potekom mandatne dobe, če ne delajo v interesu delovne skupnosti, zaradi slabega dela ali če kako drugače izgubijo zaupanje delovne skupnosti.

Sklicanje zbora, na katerem naj se začne postopek za odpoklic članov delavskega sveta, mora predlagati najmanj desetina članov te delovne skupnosti z omejitvijo, da jih ne sme biti manj kot deset.

Predlog za odpoklic je sprejet, če se je zanj izjavila večina prisotnih članov zbora.

Iz tega sledi, da odpoklic lahko predlaga tudi delavski svet delovne enote na zboru, če ugotovi, da posamezni član ne spoštuje zaupanja delovne skupnosti in s takšnimi svojimi postopki otežkoča delo delavskega sveta. Da bi to podkrepil naj navedem še dve določili našega statuta:

Člen 20 pravi, da so pravice člana delovne skupnosti, torej nas vseh, da volimo in da smo izvoljeni v organe delavskega samoupravljanja. Člen 22 pa navaja, da so dolžnosti posameznega člana delovne skupnosti, da aktivno sodeluje v samoupravljanju. Statut smo sprejeli, sedaj pa ga tudi spoštujemo! Če nekdo smatra, da ni zmožen opravljati funkcije člana delavskega sveta, naj to odkrito pove na zboru ko ga kandidirajo, ne pa da potem s svojo nedejavnostjo otežkoča delo delavskega sveta.

M. Polak

Pozitivni dejavniki reforme se že odražajo v praksi

Iz poročila direktorja železarne inž. Matevža Hafnerja

Direktor železarne inž. Matevž Hafner je uvodoma v svojem obsežnem poročilu govoril o pozitivnih dejavniki reforme. Le-ti se odražajo predvsem v stabilnosti tržišča in cen ter v večji ponudbi kot povpraševanju. Težave pa so še vedno z nelikvidnostjo, s stagnacijo v posameznih panogah in v velikih zalogah.

Analiza zaključnih računov za leto 1966 kaže, je nadaljeval tov. direktor, da je cela panoga železarstva v slabši ekonomski situaciji kot leta 1964. Med vsemi jugoslovanskimi železarnami pa je povečanje stroškov najbolj prizadelo našo železarno glede na neugodne transportne pogoje. Pred naš kolektiv se letos postavljata dva osnovna problema:

- izvrševanje proizvodnih planov I in II vključno s problemom naročil in specifikacij in
- poiskati izhod iz naše nelikvidnosti.

Potem je inž. Hafner govoril o letošnjem proizvodnem planu in njegovem izvrševanju v prvem obdobju. Še težjo situacijo pa lahko predvidevamo v III. in IV. četrtletju v pogledu situacije s specifikacijami. Računati moramo predvsem z naslednjimi momenti:

1. Ustavitve naših dobav zaradi neplačanih faktur ker je nemogoče trpeti mesečne razlike 9 milijonov N din med fakturirano in plačano realizacijo.

2. Nedostavljanje specifikacij naših kupcev zaradi zmanjšane proizvodnje, starih zalog in uvoza materiala.

Uvoz v prvih štirih mesecih letos je bil 260.000 ton, od tega mnogo takega materiala, ki se proizvaja doma, medtem ko iz socialističnih držav nismo dobili količine dekapirane in hladno valjane pločevine niti v količinah kot prejšnja leta.

3. Kupci dostavljajo specifikacije v zadnjem trenutku in pri postavljanju rokov grozijo z uvozom.

4. Železarna Sisak je ustavila vsako nadaljnjo pocinkavanje cevi glede na velike zaloge na trgu.

V železarni poizkušamo zmanjšanje proizvodnje preprečiti z zamenjavo v okviru SEV, predvsem s ČSSR, SSSR in Poljsko ter z nekaterimi drugimi ukrepi. Na ta način bomo zagotovili potreben polfabrikat za izvrševanje plana II. Kljub temu pa moramo resno računati z omejevanjem proizvodnje, ker ne moremo delati na zalogo. V nadaljevanju je tov. direktor podal podrobno analizo naro-

čil za drugo poletje po posameznih delovnih enotah. Predvsem so kritična naročila za: gredice težke proge, profili srednje proge, jeklovlek, hladno oblikovani profili in pocinkanje cevi. Zadnji trije, je poudaril tov. Hafner, so prinašali sorazmerno večji dohodek kot pa ostali asortiment, razen elektrod, in se bo izpad v končnih obračunih občutno poznal.

Dolžniki in upniki

Ze od lanskega leta je naš kolektiv v stalnih težavah zaradi nelikvidnosti. Kljub najboljšemu koeficientu obračanja obratnih sredstev med vsemi železarnami (3,5), nam primanjkuje 29 milijonov N din za stalna obratna sredstva. Ta primanjkljaj, ki se je po reformi še povečal, smo pokrivali s kratkoročnimi krediti, ki pa jih je prizadela omejitev. Izgubili smo 20 milijonov N din kreditov. Razlika med fakturirano in plača-

no realizacijo je v prvih štirih mesecih 34,8 milijonov N din, kupci so se z 19,5 povzpeli na 133,6 milijonov N din, obveze dobaviteljem pa na 103,4 milijone N din. Železarna iz opisanih razlogov koristi kot obratna sredstva amortizacijo v višini 24,4 milijone N din, sklad splošne porabe 7 milijonov N din in rezervni sklad 12 milijonov N din.

Največ dolžnikov ima železarna v SR Sloveniji (39,4 %), sledi SR Srbija (34,9 %), SR Hrvatska (14,7 %), SR Bosna in Hercegovina (7,3 %) in SR Makedonija (3,7 %). Naši glavni upniki pa so Koksarna Lukovec (18,5 milijonov N din), rudnik Ljubija (14,2 milijona), Savske elektrarne (11,2 milijona) in Petrol Ljubljana (6,9 milijonov). V obdobju prvega četrtletja, je nadaljeval tov. direktor, se je zadovoljivo zmanjšala zaloge surovin, medtem ko se je zaloge polfabrikatov povečala, dočim je zaloge gotove robe minimalna. Nujno moramo narediti ustrezne mere za dopolnitev specifikacij in dodatnih naročil zlasti z deželami SEV. S kvalitetnim materialom moramo osvojiti tudi domače tržišče za vlečno jeklo za kroglične ležaje. Za likvidnost moramo dobiti nadaljnje kratkoročne kredite za vročena dolgoročna sredstva, uvesti za grosiste menice, poizkušati izvesti kliring in narediti vse mere za izterjanje zapadlih sredstev in znižati zaloge in tako povečati likvidnost.

Ocena proizvodnje za pet mesecev

Topilnice so v prvih petih mesecih od planirane proizvodnje 235.879 ton ustvarile 251.862,2 tone ali 106,8 %. Valjarne od planiranih 238.260 ton — 249.670,7 tone ali 104,8 odstotka. Predelovalni obrati pa so od planirane proizvodnje 50.114 ton realizirali le 42.073,1 tone ali 84 %. Železarna kot celota pa je od planirane količine 524.253 ton realizirala 543.606 ton ali 103,7 odstotka. Proizvodnja varilnega praška pa je bila od planiranih 206 ton ustvarjena z 201 tono ali 97,6 %.

Blagovna proizvodnja je bila v prvih petih mesecih realizirana: topilnice 148 %, valjarne 108,3 % in predelovalni obrati 82,4. Železarna v celoti pa je po oceni dosegla blagovno proizvodnjo v višini 99,3 %.

Pri oceni izvršitve zunanje realizacije je tov. direktor ugotovil, da je devet obratov v prvih petih mesecih zaključilo pozitivno svojo realizacijo, osem obratov pa negativno. Skupaj je bila železarna v prvih petih mesecih v zunanji realizaciji za 12.218 tisoč N din v minusu. Kljub nekaterim uspehom v prvih petih mesecih, je ugotovil

Iz poročila predsednika UO

(Nadaljevanje s 3. strani)
razpravljaj o zaključnem računu:

»Vrednostni normativ za zaloge razreda 5 in 6 znaša 90.000.000,00 N din (9 milijard S din), kar pomeni za 14,2 % znižanja stanja na dan 31.12.1966. To znižanje se mora realizirati v I. polletju letošnjega leta, za kar se zadolži uprava podjetja, da mora sprejeti ukrepe za izpolnitev te naloge.«

Ta sklep je tov. Dežman omenil tudi zato, ker so na zadnji seji DS ugotovili, da se zaloge razreda 5 in 6 ob koncu I. četrtletja niso zmanjšale, obratno celo povečale za milijardo S dinarjev.

Skoraj na vseh sejah, je nadaljeval tov. Dežman, so reševali tudi številne prošnje organizacij, društev in posameznikov. Tako smo v pretekli mandatni dobi reševali 432 prošnje, ki jih je po običaju, ki smo ga povzeli od prejšnjega UO, najprej pregledala posebna komisija in predložila UO ustrezen predlog. V komisiji sta poleg predsednika UO še dva člana UO, ki sta se vsaka dva meseca menjavala. Prezamedno bi bilo, če bi upravni odbor na svojih sejah neposredno reševal številne prošnje.

Največ se je nanašalo na izredno plačane dopuste športnim, kulturnim in družbeno političnim delavcem. Po evidenci za nekaj let nazaj lahko ugotovimo, da je bilo približno letno odobrenih okoli 4000 dni izredno plačanega dopusta. Le-ta so se odo-

bravali za tekmovalca in nastope v zveznem in republiškem merilu in za nastope v zamejstvu. V preteklem letu je železarna sprejela tudi patronat nad smučarskim klubom, ki združuje smučarje jeseniške občine. Da smo se izognili individualnemu reševanju prošnje, smo v masi odobrili izredno plačane dopuste: hokejistom za vso tekmovalno sezono 2500 dni, smučarskemu klubu 1500 dni, košarkarskemu klubu pa 10 dni na tekmovalca, DPD Svobodi Tone Čufar za ansambel narodnih plesov in pesmi 200 dni in amaterskemu gledališču Tone Čufar 150 dni izredno plačanega dopusta za leto 1967.

Upravni odbor je reševal tudi številne prošnje društev in organizacij za denarne podpore in prošnje za brezplačne dobitke. V prvem primeru smo se omejili le na jeseniško občino, v drugem pa na jeseniško in radovljiško. Ista razmejitev je veljala tudi za prosilce, ki jim je pogorela stanovanjska hiša ali gospodarsko poslopje. Tov. Dežman je v svojem poročilu omenjal tudi stališča, ki jih je zavzel UO do vprašanja nadaljnega dela članov kolektiva, ki se upokojijo in želijo delati naprej in do vprašanja nadoknade neizkoriščenega letnega dopusta. V prvem primeru smo sprejeli stališče, da upokojeni sodelavci lahko delajo naprej le na fizičnem delovnem mestu in sicer le, če primanjkuje delavcev. V drugem primeru pa smo sprejeli stališče, da se

neizkoriščeni redni letni dopust ne da nadoknaditi, razen v primerih, če član delovne skupnosti ni mogel izkoristiti rednega letnega dopusta zaradi invalidske upokojitve. Podobno stališče smo zavzeli tudi do povračila regresa, ki ob neizkoriščenem rednem dopustu zapade.

Ob koncu svojega poročila je dosednji predsednik UO tov. Dežman govoril še o odnosih upravnih služb do sprejetih sklepov samoupravnih organov oziroma o odgovornosti služb pri reševanju sklepov le-teh. Ob pogovorih o odgovornosti upravnih služb pri izvajanju sklepov samoupravnih organov največkrat naletimo na pomisleke, da se ne ve, kdo je za kaj odgovoren. Menim, je nadaljeval tov. Dežman, da o tem vprašanju ne bi smelo biti nobenih dilem, saj vse to zelo točno določa statut. Za izvajanje sklepov samoupravnih organov je edino odgovoren direktor železarne, ki je tudi dolžan tem organom poročati o izvajanju sklepov in o vzrokih, zakaj niso izvršeni. Razumljivo, da direktor izvrševanje posameznih sklepov prenaša na ustrezne službe. Prav tako je v DE odgovoren za izvrševanje sklepov DS DE obratovodja. Tako določa statut in menim, da v tem pogledu ne more biti dilem. Vendar pa se še dogaja, da nekatere službe posameznih sklepov ne izvršijo, ker menijo, da je to njihova dodatna zadolžitev. Sklepe samoupravnih organov včasih smatrajo kot

poziv kolektivu, ne pa kot zahtevo ravno službam. Tov. Dežman je omenjal primere sklepov npr. o skrajni štednji pri uporabi materiala, za izboljšanje izplena, za zmanjšanje zalog polfabrikatov idr. Ti sklepi ne morejo biti samo apel delovnemu kolektivu, ampak predvsem delovni nalog službam, ki morajo z organizacijo dela in ustreznimi ukrepi zagotoviti izvajanje teh sklepov. Dokler tega ne bomo dosegli, je poudaril tov. Dežman, lahko samoupravni organi sprejemajo še tako konkretne sklepe, bo ostalo stanje nespremenjeno. Če bodo odgovorne službe in vodilni delavci organizirali delo v skladu s sklepi, delovna skupnost ne bo nasprotovala, ampak podprla taka prizadevanja. Te stvari sem omenjal predvsem zato, ker je UO izvršni organ DS železarne in odgovoren, da se sklepi DS izvršujejo. To pa bo UO dosegel le, če bo prek direktorja dajal službam konkretne zadolžitve in od njih po isti relaciji zahteval poročila o izvršitvi. Tudi za neizvajanje sklepov samoupravnih organov bo treba delati v smislu pravilnika o odgovornosti delavcev na delu.

Sedanji upravni odbor v tem pogledu ni povsem uspel, zato je tov. Dežman zaželel novemu upravnemu odboru v tej smeri več uspeha. Ob koncu se je dosednji predsednik UO tov. Dežman zahvalil vsem članom upravnega odbora za uspešno sodelovanje ravno tako upravi podjetja in direktorju inž. Hafnerju, kot tudi izvršnemu odboru sindikalne organizacije in tovarniškemu komiteju ZKS. Le-ti so namreč ob važnih odločitvah nudili UO dragoceno pomoč.

tov. Hafner, pa so nastajale težave predvsem zaradi pomanjkanja ustreznih naročil v posameznih obratih in zaradi osvajanja proizvodnje v novih obratih. V posameznih obratih pa so bile težave še z delovno silo. V proizvodnji ocenjujemo, da smo zaradi pomanjkanja naročil v teh mesecih pri realizaciji izgubili 80 milijonov N din. Del tega bomo nadoknadili s povečano realizacijo na lahkih progah in v valjarni trakov.

Še vedno pa nastopajo težave z osvajanjem proizvodnje, zlasti v jeklarni pri izdelavi velikih ingotov in začetne težave pri spuščanju v obratovanje valjarno trakov. Razen tega je bilo pomanjkanje kapacitete čiščenja v novi valjarni Bela in velike okvare na motorjih v hladni valjarni.

V nadaljevanju svojega poročila je inž. Hafner govoril o gibanju proizvodnje v posameznih obratih in o problemih in težavah, ki nastopajo v proizvodnji in o delu posameznih služb. Pri vzdrževanju je ugotovil, da je reorganizacija formalno izvršena, da pa bo potrebno še veliko drobnega dela in sodelovanja med proizvodnimi in vzdrževalnimi obrati, da bo reorganizacija dala ustrezne rezultate. Remont v valjarni 2400 je pokazal določen napredek, isto pričakujemo ob sedanjem remontu kisikarne. Določene težave v vzdrževanju predstavljajo nedovršenost nekaterih naprav, zlasti žerjavov. Tudi v pogledu energetike, je nadaljeval tov. direktor, smo dosegli določen napredek. Razen manjših zastojev na EP nismo imeli večjih težav z električno energijo. Tudi s preskrbo z mazutom, razen nekaj kritičnih ur, nismo imeli večjih težav. Tudi akcija za prestopno prehajanje posameznih obratov na kvalitetno druga goriva dobro napreduje. Nekaj naprav je že predelanih na druga goriva, ostali obrati pa bodo prehajali postopno, predvsem na mazut in butan — propan. S tem bomo zlasti odpravili onesnaženje voda, ter prihranili znatne vsote na gorivu. Računamo, da bomo s trimesečnim prihrankom na gorivu v valjarni 2400 plačali investicijo za predelavo grelnih naprav.

Pregled storilnosti januar — april nam pokaže v odnosu na lansko leto, merjeno v kg/h/m, porast. Nižja je le v elektro jeklarni (zaradi izpada električne energije), na lahki progi (zaradi razdrobljenosti naročil), v valjarni tanke pločevine (zaradi premika asortimenta) in v žičarni (pomanjkanje delovne sile oz. slabši interes do dela). Na skupno proizvodnjo je porast produktivnosti za 14 %, na blagovno za 4 % in na surovo jeklo za 9 %.

Tudi celokupen izplen, je ugotavljal inž. Hafner v svojem poročilu, je v odnosu na lansko leto ravno tako v zvečanju. Le v treh DE (jeklo-

vlek, žičarna in žebljarna) je pod doseženim v letu 1966. Celokupen izplen nam ne pokaže pravo stanje in je bolj orientacijskega značaja. Za podrobnejšo analizo izplemov je bolj avtentična in primer- na analiza OTK.

Realizacija prodaje za I. polletje — 66 %

V tem delu poročila je tov. direktor podal pregled zaključenih in realiziranih količin za prvo polletje 1967 skupaj z zaostanki iz leta 1966. Zaključene oz. specificirane količine za prvo polletje 1967 skupaj z zaostanki znašajo 145.918 ton, dobavljeno pa je bilo do 30. 4. 1967 — 96.250 ton ali 66 %. Iz tega je razvidno, da je še dovolj naročil za normalno obremenitev proizvodnih kapacitet v vseh obratih, razen v cevni in oblikovalnici hladnih profilov. Glede na plan blagovne proizvodnje praktičnih preobremenitev kapacitet ni, kot so bili primeri v preteklih letih. To pa ob enem opozarja na to, da se pri sedanjih realnih obremenitvah ne bi smeli pojavljati zaostanki in kasnitve realizacije naročil sprejetih z dogovorjenim rokom dobave. Trenutno ugotavljamo, je nadaljeval poročevalec, da v našem proizvodnem asortimentu nimamo pomembnejšega izdelka, ki bi bil tako konjunktoren kot v lanskem letu, zato je toliko bolj potrebna popolna tehnološka in prodajna disciplina.

V drugem polletju ne moremo pričakovati kampanjskih dostav specifikacij, le te bodo pritekale postopno. Imeti pa bomo morali čim več posluha za tržišče, kajti vedno več je primerov, ko se kupci nenadoma pojavijo z novimi potrebami in z zelo kratkimi dobavnimi roki.

Za 16.368 milijonov S din porabljenega materiala in surovin

V prvih štirih mesecih letošnjega leta je bilo dobavljeno za 14.970 milijonov S din, izdano oziroma porabljen pa za 16.368 milijonov S din surovin in reprodukcijskega materiala. Vrednost zaloga se je znižala letos za 1.393 milijonov S din ali za 12,5 %. Akcija za znižanje je bila najbolj uspešna pri surovinah, teh. gorivih, ognje-vzdržnem materialu in ostalem vložnem materialu, manj pa pri teh. mater. in mater. za vzdrževanje, saj so zaloge nekaterih od teh materialov ostale na istem nivoju, ali pa so celo narasle. Tudi akcija za odprodajo nekurantnega blaga je v teku.

Za prve štiri mesece smo imeli zaključeno 337.082,9 ton surovin, realizirano pa je bilo 306.304 tone ali okrog 90 odstotkov. V glavnem so potekale dobave v redu, razen

v nekaterih primerih zaradi prevelikega dolgovanja. Izredno nizke zaloge osnovnih materialov (koks, mazut, belo surovo železo, legure itd.), je poudaril tov. direktor, nas lahko pripeljejo tudi v kritično situacijo, če bi dobavitelji zaradi slabega plačevanja ustavili dobave.

Pomanjkanje dinar. vrednosti v prvih štirih mesecih ni vplivalo na pomanjkanje deviz, čeprav smo imeli večje potrebe za odkup v tujini. Devize, ki jih imamo na voljo v tem letu, nam bodo zadostale za uvoz repromateriala, rezervnih delov in opreme. Naš interni načrt izvoza za letošnje leto je v obsegu izvoza v lanskem letu. Kljub temu, da smo oskrbljeni z deviznimi sredstvi za uvoz, nimamo obvezne izvozne zadolžitve, kakor prejšnja leta. Izvoz nam je v sedanjih situaciji, ko primanjkuje naročil, nujen. V prvih štirih mesecih smo izvozili skupaj za 1.127 tisoč dolarjev. in smo tako izpolnili načrt izvoza s 115,8 %. Na konvertibilno področje smo izvozili za 645.000 dolarjev, kar je za 100,9 % v odnosu na plan.

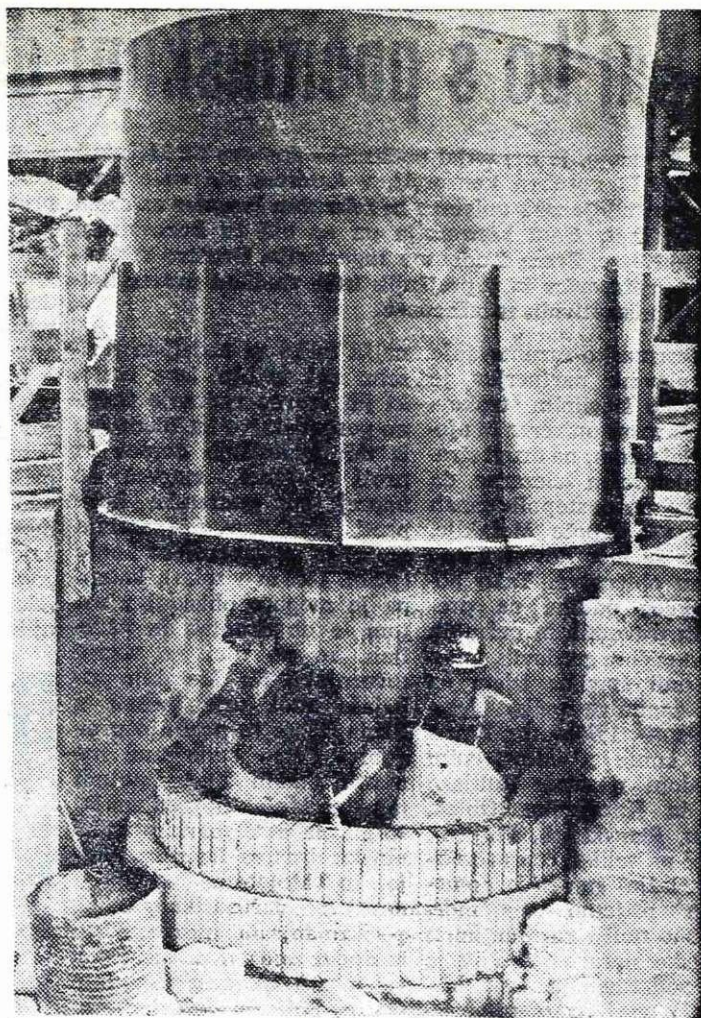
Odprema po železnici 5.904 vagonov ali 111.472 ton

Do 30. aprila letos smo na Jesenicah, Javorniku in Blejski Dobravi odpremili po železnici 5.904 vagona ali 111 tisoč 472 ton, s kamioni 21.306 ton, skupaj 132.778 ton raznega materiala.

V istem obdobju je prispe- lo v železarno 15.398 vagonov raznega materiala. Pri odpremi blaga ni bilo težav. Za prevozne stroške smo plačali v prvih štirih mesecih: voz- nina 12.313.231,11 N din, fran- katura 417.332,39 N din, na embalaži 14.874,93 N din, do- plačilo voznin 18.365,24 N din, penali za odpoved železniških voz 110.000 N din, ležnine na postaji Jesenice 1.394,80 N din. V tem času smo plačali na stojninah 257.540,00 N din, ali 62.220,79 N din manj kot v istem obdobju v lanskem le- tu.

Velike težave pri odpremi blaga še vedno povzroča sun- kovita in pojačana odprema ob koncu meseca. Za prve štiri mesece nam je železnica povrnila na preveč plačanih vozninah 4.204,86 N din, ne- rešeno pa je ostalo še 654,80 N din. Z železnico smo skle- nili tudi ustrezno pogodbo o komercialnem popustu pri dobavi in izvozu materiala.

V nadaljevanju poročila je tov. direktor inž. Hafner go- veril še o gospodarsko rač- unskem sektorju, upravi osnovnih sredstev, o kadrov- skem sektorju in o splošnem sektorju. V prihodnji števil- ki Železarnja bomo objavili tudi povzetke iz teh področij dejavnosti.

Obzidava dimnega jaska za peč CUSTODIS v novi valjarni žice

Prva redna seja DS DE šamotarna

Pred tednom dni je bila prva redna seja DS DE šamotarne, na kateri so tudi dopolnili na osnovi izida volitev posamezne komisije. O delu DS enote v zadnji mandatni dobi je govoril predsednik Ivan Šorn. Med drugim je omenil, da bo treba še povečati tehnološko in delovno disciplino, dosledno izva- jati naloge v zvezi z varnostjo pri delu in poglobljati samo- upravljanje v delovni enoti. Ob vprašanju kvalitete je omenil upravičene ali neupravičene reklamacije in težave, ki jih ima delovna enota v celoti in ki niso samo posledica slabega dela proizvajalcev, ampak tudi zastarelost strojnega parka.

Poseben problem so pri tem nihajoče kvalitete jugo- slovanskih surovin in pomanj- kanje potrebnega skladiščne- ga prostora. Pogostne raz- prave o vzdrževanju, z dolo- čenimi zaključki, niso prin- sle željenega učinka, niti ne sama reorganizacija. Za vzdr- ževanje strojnega parka se občuti pomanjkanje ključ- ničarjev, ki neposredno skrb- za nemoteno obratovanje strojev.

Tov. Šorn je še govoril o zvišanju in znižanju stroškov proizvodnje, ki so bili posre- dovani na vseh sejah, vendar bi isti morali biti podani bolj razumljivo in primerjalno s prejšnjimi meseci. Mnenja je tudi, da je reševanje poprav- kov cenikov ali osvojitve novih na osnovi spremenje- nega tehnološkega procesa prepočasno in ni usklajeno s proizvodnjo.

Pri prehodu na skrajšani delovni čas se je pokazalo, da so že v pripravah odpra- vili vse nadure in nedeljsko delo ter da se je proizvodnja dvignila za 16 %. To je po- zitivna osnova za prehod na 42-urni teden. Do sedaj so že

prešli na koriščenje dveh pro- stih sobot.

Na osnovi tega izvajanja in razprave so bili sprejeti sklepi kot osnova nadaljnje- ga dela DS v naslednji man- datni dobi.

aR

Anekdota

Beaumarchais, znani drama- tik, po čigar delu »Figarova svatba« je naš Linhart napi- sal prvo slovensko komedijo, je kot mladenič obiskoval ugledno pariško plemkinjo, vendar samo pozno zvečer ali ponoči. Mladi mož pa se ni sramoval svojih čustev in jo je nekoč obiskal nepriča- kovano in popoldne, ko je imela pri sebi družbo samih aristokratov. Plemkinja pisa- telja je zno pogleda in ga oholo vpraša:

»Gospod, kaj pa iščete tu- kaj?«

»Svojo nočno srajco,« po- smehljivo odgovori ogorčeni Beaumarchais.

Kaj bo s počitniškimi domovi na Mežaklji?

Kakor je znano, je upravljal počitniške domove na Mežaklji po letu 1958 poseben konzorcij, v katerem sta sodelovali predvsem ljubljanska univerza in železarna Jesenice oziroma njen sindikat, člani konzorcija pa so bili še Zdravstveni sklad univerze, Zveza študentov Jugoslavije, Društvo visokošolskih profesorjev in v prejšnjih letih sindikat univerzitetnih administrativnih uslužbencev.

Obojestransko razumevanje obeh glavnih partnerjev je omogočalo številnim strokovnim delavcem univerze in njenim študentom, na drugi strani pa delavcem železarne, da so lahko po dostopnih cenah uživali vse lepote Mežaklje, ki sicer še niso dovolj znane širšemu občinstvu. Tako poleti, poleg oddiha na prekrasnih travnikih in pašnikih ter neskončnih gozdovih, omogoča tudi številne izlete na razne zanimive točke (Jerebikovec — 1596 m in Zmrznjene konte z edinstvenim razgledom na naše Julijske Alpe in Karavanke, Oblek, Petelin, Planski vrh, Poljice). Pozimi pa velika, čeprav večinoma lažja smučišča, omogočajo prijetno smučanje, združeno tudi z raznimi izleti v zimsko naravo. Vabljuje tudi podzemeljski svet Mežaklje z vsaj 35 znanimi jamami, med njimi Sneženo jamo na Obranci, blizu katere so tudi spomeniki prve borbe partizanov z Nemci. Ta zanimiva jama z ledenimi kapniki v prvem in s prekrasnimi kapniškimi tvorbami v drugem delu jame je oddaljena od avtomobilske ceste komaj pet minut in bi se dala urediti za večji obisk z namestitvijo lesene lestve pod desnim glavnim vhodom in bi lahko tako postala privlačna točka ne le za domače, marveč tudi za inozemske turiste.

V zadnjih časih postaja Mežaklja tudi vse privlač-

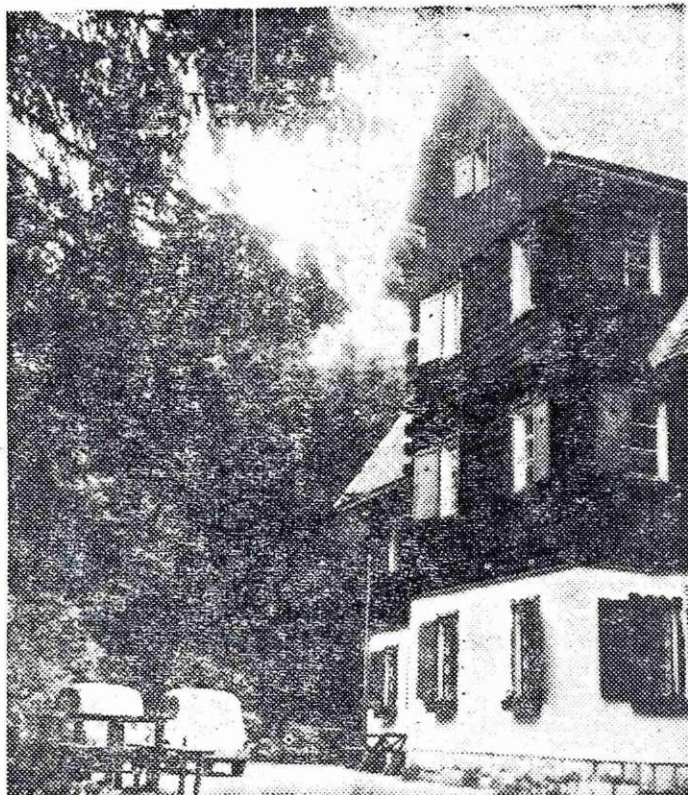
nejša točka za nedeljski turizem; saj vodijo lepe ceste, ki jih vzorno vzdržuje Gozdno gospodarstvo na Bledu, ne le do počitniških domov in proti Obranci, marveč še naprej od gozdarske kočice proti Jerebikovcu (spodnja cesta) in na Zmrznjene konte (pribl. 1400 m visoko), katere pa je mogoče obiskati z avtom, le ob sobotah in nedeljah, ko po njej ne vozijo tovornjaki. Na Mežakljo prihajajo tudi tujci, zlasti z Bleda, ki se tu počutijo prav dobro. Letos bodo tudi namestili kakih 20 kašipotnih tabel na Mežaklji, medtem ko so glavna pota markirala Planiška društva Jesenice, Gorje in Mojstrana že pred nekaj leti. Žal otežkoča obisk pozimi to, da glavna cesta iz doline (od t. im. Ciganskega mostu na cesti Spodnje Gorje—Poljane—Jesenice) ni bila pluzena, medtem ko je univerza ustavila nekdanjo sobotno povezavo s kombijem. Zato preostane nemotriziranim obiskovalcem uporabiti voza, pozimi pa sani od železniške postaje Podhom, odkoder je do domov peš približno 2 uri, podobno kot po strmi poti z Jesenic čez Zakope.

Ko se je pokazalo, da brez določene subvencije univerze in železarne ni mogoče nuditi stalnim obiskovalcem penzionov na po zmernih cenah, je dosedanj konzorcij skušal na vse načine zagotoviti nadaljnje skupno gospodarjenje

in naredil tudi najrazličnejše korake, da bi železarna sama prevzela obratovanje domov, ki vendar ležijo na njenem interesnem območju in na katerega so se njeni številni delavci že navadili in tesno navezali. Vmes je prišla še anketa med delavci železarne o izgradnji bodočega rekreacijskega centra. Največ glasov je bilo za center na Črnem vrhu, medtem ko je prišla Mežaklja po številu oddanih anket šele na drugo mesto. Ko kljub dolгим pogajanjem ni bilo mogoče zagotoviti da prevzame objekte železarna, ki je sicer v prejšnjih letih podobno kot uni-

verza prispevala v raznih oblikah razna sredstva za vzdrževanje in izpopolnjevanje obeh domov in njune okolice, in tudi oblika zasebne zakupa ni bila uresničljiva, se je odločil konzorcij na podlagi izjave železarne in univerze, da izroči oba doma v petletni zakup Počitniški skupnosti Alpe-Adria pri mestnem sindikalnem svetu in Ljubljani, ki je medtem že prevzela. Vsa zakupnina bo seveda namenjena za investicijsko vzdrževanje zunanjih delov obeh stavb in raznih napeljav.

Vsi člani dosedaj v konzorciju včlanjenih organiza-

Domovi na Mežaklji privabljajo številne obiskovalce

cij, torej tudi delavci železarne, imajo po sicer še nepodpisani zakupni pogodbi pravico, da uprablajo po enakih pogojih (penzion bo letos za odrasle v glavni sezoni od 22 do 27 N din) vse počitniške domove skuposti, ki se razprostirajo od Planice do Vodice, imajo pa prednost pri dodeljevanju sob, če se prijavijo do razpisnega roka. Letos je sindikat železarne že razpisal rok za prijave in se je tudi določeno število njenih delavcev prijavilo za letovanje bodisi na Mežaklji, bodisi v drugih domovih, ki jih bo prihodnje leto še več. Sicer so medtem vsi domovi skupnosti na morju (ne v planinah!) že zasedeni.

Po našem mnenju je škoda, da sta se železarna in njen sindikat odločila za opustitev domov na Mežaklji, preden je bila zagotovljena izgradnja rekreacijskega centra na Črnem vrhu, ki naj bi zagotovil njenim delavcem oddih, zlasti po pričakovani uvedbi proste sobote. V sedanjem položaju pa je gotovo interes železarne, da njeni delavci naprej obiskujejo domove na Mežaklji in uživajo vse njene prednosti v domovih in okolici, v katerih so mnogi preživeli toliko prijetnih uric — na oddihu, ob nedeljskem izletu ali smučanju.

Na koncu še omenjamo, da je bil lani dom študentov zagrebške univerze vse leto pozimi in tudi poleti, nezaseden in da bo najbrže potrebno najti nekoga, ki bi ga prevzel in v redu vzdrževal. Druga boleča točka Mežaklje je še vedno nedograjeni dom študentov ljubljanske univerze, zgrajen v surovem stanju leta 1947, katerega streho bo univerza v najkrajšem času zanesljivo zavarovala. Vprašanje je seveda, koliko časa bo vzdržala stavba v surovem stanju brez škode, na

kar smo že ponovno jali ob raznih prilika da bi se našel kak r teresent za dogradit objekta, ki stoji neizk V zvezi z bodočnos žaklje še omenjamc univ. prof. inž. S. S

Praktič

Kakor pretekla let je tudi letos v svojem nem in dopolnilnem RPAJ imela in ima denih več praktičnih sodelovanjem teh e železarne in obline sodelovanju ABO kl senice ter ALC jesce

Ena izmed takih va la izvedena 5. m. : nom, da se lahko o samo pripravljeno ampak tudi s delov civilno zaščito o sta delujočimi klub

Za razliko o do takih vaj je b i: napad na samo bat naleti nad položaji, k di nad obratna Ja Pri izvajanju talog rija pokazala so pri nost in sposobnost z stojno delovanje, kak dokazala že lasko zračnem streljanju v

Sodelovanje z enot železarne je pokaz mora to sodelovanje zaščito podjetja in ta gočiti čim učinkovite teh enot. Izredno u bila pri ponedeljkov dejavnost ABH voda patrole. Ti dve enoti di imeli vsa denta ska sredstva ter bili ni s komando Z z l dajnikom. Ta syster zave je bil izaden pokazalo se je, da vse ostale enote mo medsebojno povezar

Komu je posameznik odgovoren?

Tretji neobhoden element za učinkovito izvajanje odgovornosti je sankcijski subjekt, ki pomeni, komu je posameznik za svoja dejanja odgovoren. Šele s tem, ko vemo, kdo je odgovoren, za kaj in komu, je proces odgovornosti lahko zaključen. Odgovornost se torej ne more učinkovito izvajati, oziroma izzveni deklarativno, če dejavnostim posameznih odgovornih oseb (subjektov odgovornosti) niso prilagojeni položaj, struktura in vloga sankcijskih subjektov.

Že v enem prejšnjih sestavkov sem poudaril, da izvirajo dejavnosti odgovornih oseb iz delovnih dolžnosti in pristojnosti oziroma iz sistema obveznih norm za posamezna delovna mesta. Kdo pa so sankcijski subjekti? V glavnem ločimo dve vrsti:

1. Posamezniki ali grupe, ki s statutom, zakonom ali s katerikoli drugim normativnim aktom niso predvideni, reagirajo pa na prestopke ali odstopajoče vedenje posameznikov.

2. Osebe ali organizirane grupe, ki lahko reagirajo po statutu, zakonu ali po katerikoli drugem normativnem aktu na prestopke ali odstopajoče vedenje posameznikov (imajo določeno funkcijo reagiranja).

Prva vrsta sankcijskih subjektov razpolaga s sredstvi kritike, izogibanja stikov in sodelovanja, izjemoma tudi fizičnega obračuna itd. So odločil-

nega pomena za vzdrževanje minimalne enotnosti v vsakdanjem življenju prav zaradi nenehnega delovanja (npr. neprestano reagiranje sodelavcev). To je neka vrsta samokontrole, ki se poraja in izvaja spontano in ki sloni na »normah javnosti«. Pregled nad dejavnostjo posameznika, ki ga imajo njegovi sodelavci, je natančnejši in popolnejši kot ga more imeti katerikoli organ. Delovni kolektiv neke organizacijske enote reagira tudi na tako dejavnost posameznika, ki je po določilih normativnih aktov povsem normalna. Reagira tudi na tisto dejavnost posameznika, ki ni predvidena v normativnem aktu in zanjo niso predvidene sankcije. Zato niti formalni sistem sankcioniranja in niti v normativnih aktih predvideni sankcijski subjekt ne more opraviti tistega, kar lahko stori sam kolektiv.

Vendar je taka »javna kontrola« pomembna le za urejanje odnosov v normalni situaciji in v manjših grupah večjega kolektiva, kjer je poudarjena morala. Ne more pa biti zadostna niti v primerih kritične situacije niti kadar gre za odstopanje (nepravilnosti, kršitve itd.) strokovno zahtevnega dela.

V železarni bi lahko našli vrsto manjših organizacijskih enot oziroma grup članov kolektiva, kjer so odnosi urejeni in vzpostavljena delovna disciplina prav zaradi take spontane kontrole članov teh grup in njihovega reagiranja. Povsem nezadostno pa je tako sankcijsko sredstvo za urejanje odnosov ter za učinkovito in uspešno delo celotne železarne. Znano nam je, kakšni »sunki« kolektiva so bili včasih potrebni, da so se uredile razne nepravilnosti. Morala je nastopiti posebno

kritična situacija. (Ob tem ne želim načenjati vloge družbeno političnih organizacij oziroma njihovih organov kot sankcijskih subjektov, ki analizirajo reagiranje javnosti in ki razpolagajo s posebnimi sankcijskimi sredstvi.)

Druga vrsta sankcijskih subjektov je v pretežni večini delovnih organizacij usodno nepomembna. Osebe ali organizirane grupe, ki imajo z normativnimi akti določeno funkcijo reagiranja na odstopajoče vedenje posameznikov, sicer obstajajo, vendar je njihov vpliv na strokovno oziroma operativno dejavnost in na dejavnost samoupravnih organov minimalen.

V našem statutu so navedene osebe, ki jim posamezne vodilne osebe odgovarjajo (glej npr. člene: 166 — prvi odstavek, 168 — zadnji odstavek, 171 — drugi odstavek itd.) Pa kljub temu dostikrat usmerjamo kritiko prav nanje, da je njihovo sankcioniranje neučinkovito oziroma da niso zmožni ustvarjati reda pri svoji operativni dejavnosti. V 4. in 5. poglavju pravilnika o odgovornosti delavcev na delu so navedeni organi za vodenje postopka ter izrekanje ukrepov in organi za uvedbo postopka, z opisom njihovih pristojnosti. Pa kljub »instruktaži« in drugim »pozivom« niso dovolj učinkoviti oziroma njihovo delo skoraj ne opravičuje obstoja omenjenega pravilnika.

Kje so vzroki za premajhno učinkovitost sankcijskih subjektov? Navajam le tri:

— Preveč splošen obseg vloge posameznega sankcijskega subjekta. Z željo po večji demokratizaciji smo pristojnosti sankcioniranja prenesli od vodstvene na samoupravno strukturo oziroma organe. Ker pa je samoupravna struktura manj

razdeljena stvena, pril cij v malc vloga eneg; podnrij de Posled ca j vito: reag in 43 pravil Z ved o sr nosti bi se rala ti usr bolj stroko deti oran od ča ovne cijo.

— Neuči koren tudi stojnosti za moupjavne socialna m del ptejšnji zaradi sam nega oziro upravnih o ničnega doj kokrat pos ali več osel — Javna tivnimi pre sovpadajo : cij. Z velik in socialna sankcij.

že ponovno opozar-
z njih priklakah. Mor-
našel kak resni in-
za dograditev tega
i stoji neizkoriščen.
z bodočnostjo Me-
omenjamo načrt
f. inž. S. Sedlarja,

da bi se v skladu z bodočim
načrtom urbanistične uredi-
tve Mežaklje omogočila smo-
trno urejena izgradnja week-
endov, kar bi zagotovilo več-
ji obisk Mežaklje, ki ga vse-
kakor zasluži.
Dr. Vladimir Murko

Praktične vaje PAO podjetja

pretekla leta, tako
tos v svojem osnov-
dopolnilnem planu
ela in ima predvi-
č praktičnih vaj s
jem vseh enot CZ
in obline ter ob
ju AERO kluba Je-
ALC Jesce.

aed takh vaj je bi-
ja 5. t. m. z name-
se lahko oceni ne-
ipravljenost enote,
udi sodelovanje s
ščito in ostalimi so-
i klub

liko o dosedanjih
j je b. izmišljen.
a samo baterijo in
i položaji, kakor tu-
brati na Javorniku.
anju nalog je bate-
zala vso pripravljeno
posobnost za samo-
lovanje, kakor je to
že l. z. l. leto na
streljanju v Puli.

vanje z enotami CZ
je pokazalo, da
sodelovanje krepiti
odjetja in tako omo-
učinkovitejšo delo
Izredno uspela je
ponedeljkovi vaji
t ABH voda in RBH

Ti dve enoti sta tu-
vsa dekontaminacij-
stva ter bili poveza-
ando CZ z UKV od-
i. Ta sistem pove-
bil izreden prvič in
se je, da bi tudi
e enote morale biti
jno povezane prek

razčlenjena (ima manj nivojev organov) kot vod-
stvena, prihaja do koncentracije sankcijskih funk-
cij v maloštevilnih organih. S tem sankcijska
vloga enega samoupravnega organa sega na več
področij dejavnosti in na več nivojev dejavnosti.
Posledica je splošnost, nepreciznost in neučinko-
vitost reagiranja teh organov (glej člene 32, 33
in 43 pravilnika o odgovornosti delavcev na delu).
Z večjo specifikacijo nosilcev sankcijske dejav-
nosti bi se v železarni njihova funkcija lokalizi-
rala in usmerila v ožja področja, hkrati bi bila
bolj strokovna in sposobna hitreje reagirati. Ve-
deto moramo, da je učinkovitost sankcije odvisna
od časovne razlike med kršenjem norm in sank-
cijo.

— Neučinkovitost sankcijskih subjektov ima
koren tudi v njihovem položaju. S prenosom pri-
stojnosti za sankcioniranje od vodstvenih na sa-
moupravne organe se ni hkrati prenesla tudi
socialna moč. Vodstveni organi so obdržali večji
del prejšnjega vpliva in moči. To so zadržali ali
zaradi same vodilne funkcije, ali pa zaradi zaved-
nega oziroma nezavednega paraliziranja samo-
upravnega organov. Posledica je zamegljenost res-
nične dogajanja, pri čemer sankcioniranje veli-
kokrat postane sredstvo maščevanja med dvema
ali več osebami.

— Javna morala nikdar ne sovпада z norma-
tivnimi predpisi, zato tudi reakcije javnosti ne
sovpadajo z reakcijami normiranih nosilcev sank-
cij. Z veliko razliko med obema hitro pade ugled
in socialna moč normativno postavljenih nosilcev
sankcij.

inž. Peter Polak

MIHA KLINAR ČAS NA BREZGESTJU V. del TRETJA NOČ

57. nadaljevanje

Ni to močna enota, marveč samo jurišni vod, sestavljen
iz vpoklicanih rezervistov, večinoma domačinov pod vo-
dstvom podoficirja Janka Novaka.

10

»Republika« je odbila napad! To je radost, ki vzbuja
zlasti v mladih zavest moči. Mrtva vojaka pred predorom
sta pozabljena. Odpeljali so ju v mesto na pokopališče.
Ljudje občudujejo hrabri jurišni vod, ki je z gonje za
sovražniki pripeljal s seboj šest zajetih Nemcev. Predali
so se in povedali, da so bili ponoči v zasedi vzhodno od
vasi in da se niso udeležili »napada« na železniško čuvaj-
nico.

Ljudje jim ne verjamejo. Morda bi se v njih razplam-
tela maščevalna strast, ko bi prav tedaj ne prispel poro-
čnik Boris Šega, resen, slok človek, pred vojno gozdar,
s poveljem nadrejenega štaba po ujetnike, obenem pa
poklical k sebi narednika Janka in mu z zaskrbljenim
obrazom povedal, da je desetina graničarjev, ki je v Do-
lini zadrževala s pomočjo nekaterih civilistov italijanski
prodor, bila prisiljena k umiku in da se italijanski napa-
dalni oddelek neovirano pomika iz Gozda proti Belci.

»Kaaaj?« se narednikov, drugače vselej vedri in na-
smejani obraz zresni in potemni, kakor je davi zarana
potemnelo nebo in mrzlo, kakor da je umrla pomlad,
v nedeljo že tako lepo razcvetela, leglo nad dolino, tako
mrzlo, kakor da se bo zdaj začelo drobiti v sneg.

»Je kaj narobe?« ugibajo vojaki jurišnega voda, ko se
na narednikovo povelje uvrščajo v zbor, obenem pa pogle-
dujejo ujetnike, ki se vzpenjajo na tovarnjak in katerih
obrazi niso več zaskrbljeni, saj jih je jugoslovanski oficir
rešil maščevalnosti prebivalstva, ogorčenega zaradi nem-
škega napada na civiliste. Neki ujetnik, po činu ober-
gefreiter, bi očitno rad oficirju nekaj povedal, a ta mu
samo mrzlo ukaže, naj molči, obenem pa vsem ujetim
Nemcem odkrito pove v obraz, da bi jih, ko bi bilo po
njegovo, najraje prepustil prebivalstvu, da bi obračunali
z njimi.

»Zaslužili bi!« jim pravi sovražno. Kdor ne spoštuje
mednarodnega vojnega prava, ta upoštevanja teh medna-
rodnih zakonov tudi vreden ni. Toda ukaz ima, da mora
pripeljati ujetnike žive v Radovljico, mimo tega pa je
tudi sam človek in se noče niti v mislih enačiti z vojsko,
ki ne spoštuje mednarodnih dogovorov in ki napada tuje
države brez vojne napovedi, napada prebivališča neobo-
roženih in mirnih civilistov in počne še druge reči, ne-
vredne za njihovo državo in državljane te države.

Potem rezervni poročnik utihne, narednik Janko pa že
vodi svoj vod navzdol proti postaji, kjer stoji puhajoča
lokomotiva, ki je pred dobro uro pripeljala iz mesta, da
bi se izognila morebitnega letalskega napada. Na to loko-
motivo je poročnik Boris opozoril narednika Janka, ko
mu je dajal povelje, naj se z vodom odpelje v Dolino
proti prodirajočim Italijanom in jih skuša zaustaviti in
jih zadrževati toliko časa, da bo na bojišče prispela moč-
nejša enota z Bele ali iz Skofje Loke.

»Zadržati jih moramo,« narednik Janko mimogrede
navdušuje vojake, kakor da ne čuti neprespanosti in utru-
jenosti nočnega lova za Nemci v hribih, sedaj skritih
v meglo. Ni mu treba izgubljati prevečnih besed, saj je
večina vojakov njegovega voda še navdušena zaradi uspe-
lega zasledovanja za Nemci.

»Če smo ugnali doslej nepremagljive in premagane, pa
ne bi Lahov! Obtičali bodo v naših gorah, kakor so v
grško-albanskih, makaronarji prekleti!«

Tako menijo nekateri vojaki. Njihov pogum se hrani
z neuspehi italijanske vojske v boju proti grški vojski,
a še bolj s spomini njihovih očetov, ki so po prvi svetovni
vojni radi pretiravali s svojimi uspehi in zmagami na
soški, koroški in tirolski fronti, tako da se je mladim
ljudem, ki so jih radi in z užitkom poslušali, zdelo, da so
italijanski vojaki, ki komaj da znajo streljati in ki takoj,
ko se poženeš v naskok na njihove položaje, pokažejo
pete in beže hitreje kakor veter.

Vsi sicer ne mislijo tako in bi raje, da bi poslali proti
Italijanom v Dolino kak drug vod in ne njih, ki so se
pol noči gnali po hribih za Nemci. Nova junaštva in
zmage jih ne mikajo. Radi bi rekli naredniku, naj se
zdaj izkaže še kdo drugi, a vedo, da vojska ne dovoljuje
protivljenja in da bi bilo zato sleherno ugovarjanje zaman.
Tudi pred nočno gonjo za Nemci jih je skrbelo, kako
se bo zanje končala. Vojna ni otroška igra, ki so se je
odraščajoči med vojno in v prvih letih po vojni tako radi
igrali in v otroški igri skušali posnemati »junaštvo« po
pripovedih svojih očetov, ki jih je vojna napravila
za mnogo bolj pomembne v njihovih očeh, kakor bi bili,

ko bi ne doživeli vojne. Zdaj doživljajo vonjo sami in
občutijo strah pred njo, občutijo tisto resničnost, na ka-
tero so njihovi očetje brzkone pozabili ali pa jo nalašč
prikrili, da bi ne izgubili v očeh svojih sinov »junaškega«
videza svoje preteklosti.

»Prekleta vojna!« se jim nabira prav tako kakor ponoči
na jeziki kletev časa, v katerega jih je postavila usoda,
a to kletev prav tako pazljivo kakor ponoči zaklepajo za
stisnjenimi ustnicami, obenem pa zavidajo brezskrbnosti
narednika Janka in drugih, ki se jim zdi, da bodo z Ita-
lijani opravili še lažje, kakor so opravili z Nemci. »Za
vrage, ali jih res ni prav nič strah« razmišljajo s pri-
krivano razdraženostjo, obenem pa se jih polasča nemočen
sram pred lastno strahopetnostjo.

Toda niso samo oni strahopetci. Strahopeten je tudi
strojevodja, ki mu je narednik Janko ukazal, naj jih
z lokomotivo odpelje v tovarnem vagonu proti sovražniku.

»Nisem nor, da bi nosil glavo naprodaj!« se strojevodja
protivi narednikovu ukazu in roti narednika Janka
pri Bogu in vseh svetnikih, naj ne spravlja v gotovo
smrt njega, a njegovo družino v nesrečo. »Premoči se ni
mogoče upirati,« vije roke in hoče narednika poučiti o
nesmiselnosti in celo blaznosti njegovega namena. »Sam
sem bil vojak! Dve leti na soški fronti,« dopoveduje in
nenadoma »odkriva« vse odlike takratne italijanske voj-
ske. »Kaj praska pri predoru! Kaj zasledovanje nemške
izvidnice! Tisto pokanje ni bila vojna! Ni bila fronta!«
jim skuša dopovedati, da je prava vojna in prava fronta
vse nekaj drugega kakor navadno puškarjenje. »Vse sku-
paj ni vredno omembe,« razničuje ponočne dogodke pri
predoru in lov Jankovega voda za Nemci. »Topništvo! Na-
skoki na nož,« skuša v vojakih vzbuditi predstavo o
fronti iz prve svetovne vojne, ne da bi se zavedal mračnih
pogledov, ki se jih vedno več lepi na njegov strahopetni
obraz in drhteče telo zaradi žaljivega podcenjevanja nji-
hovega ponočnega lova in gonje za Nemci. Celo tisti, ki
bi najraje videli, da bi ostali tu in ne odrinili proti Itali-
janom, ga mračno pogledujejo, dokler nad železničarjem
ne zagrmí narednik prav tako močno, kakor se zna močno
smejati, naj železničar zapre strahopetni gobec.

»Peljal nas boš vse do Italijanov, ali pa...« narednik
ne izgovori do kraja, marveč potegne iz tulja revolver
in ga nameri na strojevodjo.

»Za božjo voljo, menda ne boš sprožil?« se razpre bela
praznina v železničarjevih očeh, noge pa se mu zašibijo,
kakor da se mu izpodmikajo tla pod nogami.

»Streljaj!« zakriči narednik in takoj nato le s težavo
prikrije smeh, ki ga je njegov obraz bolj vaje kakor
resne vojaške strogosti in ki mu sili iz grla na ustnice ob
pogledu na preplašenega železničarja, ki ga je revolver
prisilil k pogumu.

»Dobro, peljal bom,« jeclja železničar. »Vagon bo pred
lokomotivo! Toda čim vas pripeljem v bližino Italijanov,
zahtevam, da poskačete iz vagona.«

»Kaj boš zahteval?« zagodrnjajo nekateri vojaki.

»Zahteval! Ukaz imam, da ohranim lokomotivo! To je
zadnja lokomotiva v vsej dolini in do Kranja ni nobene
lokomotive več razen tovarniških! Vrniti se moram! Vrniti
takoj!«

»Vrnil se boš! A zdaj na lokomotivo, a vi v vagoni!«
ukaže narednik in čaka, da so vojaki v vagonih, potem
pa ustavi zadnjega, ki leze v vagon, in mu ukaže, naj se
vzpne na lokomotivo, da bo »strojevodja lažje vozil« in
da mu ne bo treba »prezgodaj ali prepozno« ustaviti loko-
motive. »Ta vrag bi nas zaradi strahopetnosti lahko odlo-
žil prezgodaj ali pa nas zapeljal v ujetništvo za italijansko
fronto.«

»Ni slab človek tale Janko. Poznam ga. Frizer je. De-
kleta ga imajo rada in on dekleta! Mislil sem, da je samo
ženskar, pa je tudi vrag, pravi vrag!« pravi strojevodja
z odsotnim glasom, preden požene stroj.

Bel dim se dvigne proti nizkemu, sivemu, nič več
pomladnemu nebu. Ko se, tako se zdi vojakom, s svojo
poševno perjanico dotakne neba, se začne nebo drobiti
v gost sneg...

Sneži. Gosto sneži. Pravi metež... Zadnja sled pomladi
ugaša v nemi belini, ki jo orje vagon, ki ga potiska loko-
motiva. Sneg se ne tali. Seda na prod ob otožni reki.
Seda na vrbe, na drevje, na trave...

»Prekleta!« nemi kletev na ustnicah vojakov ob pogledu
na naglo, v zimo spremenjeno pokrajino. Še včeraj in
davi sajasta streha prazne čuvajnice je v trenutku pobe-
ljena z za prst debelo plastjo snega in prav tako bregovi
pobočij, smreke, ki jih je komaj opaziti skozi snežni
metež. Kakor da narava tke mrtvaški prt — zanje, se
polasča vojakov občutje strahu pred smrtjo, tista nape-
tost, ki jo povzročata ta strah in občutje negotovosti,
moreča neznosna napetost, morda celo neznosnejša od
misli na smrt samo. »Prekleta!« jim kletev, ki ni prava
kletev, stiska grla. Oči tistih pri vratih tovarnega vagona
strme odsotno v sesipajoče se nebo, ne da bi opazile, da
se dolina na levi razmika v dolino, ki vodi pod Triglav-
ske gore. Tudi njihov sluh je nekam odsoten, dokler mimo
njih ne zdrsne postaja s svojimi tiri in se zopet kakor
Dolina zoži v en sam tir.

Na sodelavca niso pozabili

O požaru, ki je uničil dom in vse premoženje devetčlanski družini Razingar iz Planine pod Golico, smo že poročali. Člani sekretariata pri izvršnem odboru sindikalne organizacije so sklenili, da z okrožnico obvestijo in pozovejo sodelavce, da se odzovejo akciji za zbiranje pomoči prizadetemu. Na sindikalne odbore je bilo odposlanih 46 overovljenih nabiralnih pol. Akcijo so sodelavci sprejeli z razumevanjem in do 31. maja t. l. zbrali že 9.415,30 N din prostovoljnih prispevkov. Največji prispevek je vplačal kolektiv Javornika II v znesku 2.492,00 N din, kjer je tov. Razingar zaposlen.

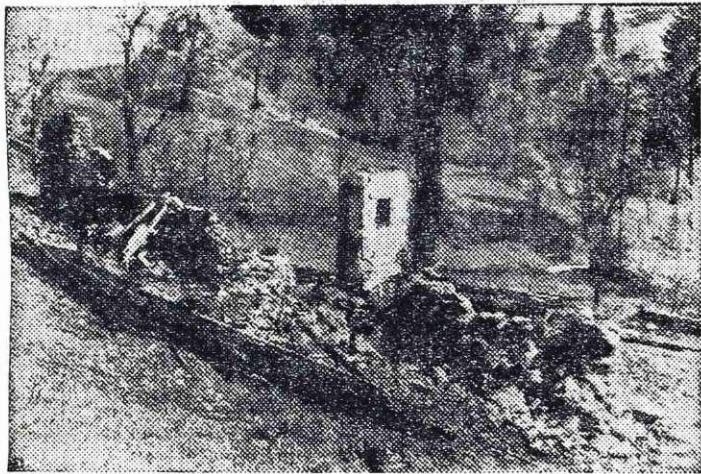
Ostali sindikalni odbori so prispevali (N din):

plavž	518,00
martinarna	662,00
elektro peč	427,00
valjarna Bela	405,00
Javornik I.	1.321,00
Javornik II.	2.492,00
žična valjarna	177,00

strugarna valjev	152,00
HVŽ	694,00
elektrodni oddetek	572,00
žebeljarna	131,00
cevarna	39,00
strojne delavnice	213,30
strojno vzdrževanje	193,00
promet	489,00
el. topl. energija	106,00
RTA	292,00
RO	99,00
OTK	297,00
projektivni biro	136,00
skupaj	9.415,30

Vsi sindikalni odbori še niso vplačali svojih prispevkov, ker bomo prispevke zbirali še v mesecu juniju. Ves zbrani denar je nakazan na njegovo hranilno knjižico pri komunalni banki Jesenice, kjer se zbirajo tudi ostali prispevki s terenov in drugih organizacij.

Predstavniki krajevnih skupnosti Planina pod Golico so nam povedali, da tečejo priprave za postavitve novega doma sedmim nepreskrbljenim otrokom. O končanem izidu nabiralne akcije bomo kolektiv še seznanili.

Tam kjer je stal skromen dom je ostalo le pogorišče

O delu borčevskih organizacij

V petek, 2. t. m. je občinski odbor ZZB NOV Jesenice sklical posvet borcev jeseniško-bohinjskega odreda, da se pogovorijo o vseh pripravah za podelitev domicila temu odredu. Zaradi lažje izvedbe vseh predpripav so imenovali odbor. Za predsednika tega odbora je bil imenovan nekdanji komandant JBO tov. Ivan Leban. Zaradi lažjega dela so za področje Bohinja imenovali še pododbor, ki mu bo predsedoval bivši borec JBO tov. Ivan Košnik iz Bohinja.

Predvidoma bosta odbor in pododbor JBO Jesenice in Bohinj zbrala potrebne zgodovinske podatke odreda in pregledala ter ugotovila še število živčih in padlih borcev.

Za zbiranje spominov in pisanje monografije JBO ter njene izdaje so zadolžili svojega prvega komandanta Franca Jernejca-Milčeta, ki bo s posebno objavo v TV-15 pozval vse živčje borce, da pripravljalnemu odboru pošljejo svoje osebne podatke in naslov ter napisane spomine.

Ob podelitvi domicila in ob srečanju borcev JBO bodo dobili vsi borci napisano knjigo o zgodovini svoje partizanske enote.

Domicil bo podelila po predvidevanjih drugo leto jeseniška občina. Na željo bohinjskih predstavnikov JBO so se sporazumeli, da bo domicil podelila tudi radovljiška občina.

Z željo, da bi se poživelo delo jeseniških borčevskih organizacij in nudila hitrejša in bolj učinkovita pomoč članom ZZB, vojaškim vojnim invalidom in ostalim občanom, ki iščejo pomoč ter razne nasvete na občinskem odboru ZZB NOV, so ponovno odprli delovno mesto sekretarja — profesionalca. Na

**Dopisujte
v »Železarja«**

Problemi borcev za severne meje 1918/1919

Občni zbor krajevnih organizacij borcev prostovoljcev za severne meje 1918/1919 na Jesenicah, ki je bil v maju v prostorih doma upokojencev, je načel številne probleme, s katerimi se bo moral novoizvoljeni odbor spoprijeti. Izredno dobra udeležba članov organizacije, kakor tudi članov te organizacije iz zgornjesavske doline, je dokaz, da se ti, čeprav že ostareli borci, še vedno zanimajo za koristno delo svoje organizacije.

Predsednik tov. Stražišar je ugotavljal, da je organizacija starih veteranov, borcev za severne meje, nekoliko podcenjevana. Takratna borba za ohranitev naših meja se premalo upošteva. Govoril je tudi, da se tem borcem ne priznava status borcev in da se tudi občin, skupščine Slovenije niso izjasnile glede predloga republiškega odbora naše organizacije o priznavalninah.

Tudi predsednik republiškega odbora tov. Stadlekar in tajnik tov. Kristan sta poudarjala, da zelo radi pozablamo na takratna prizadevanja prostovoljcev borcev, zato da ne izgubimo velikega dela našega slovenskega ozemlja. Iz dokumentov, ki obstajajo, je dovolj razvidno, da so naši nasprotniki zarisali meje kar globoko v naše narodno telo in da gre le prostovoljcem zasluga, da tega niso dosegli.

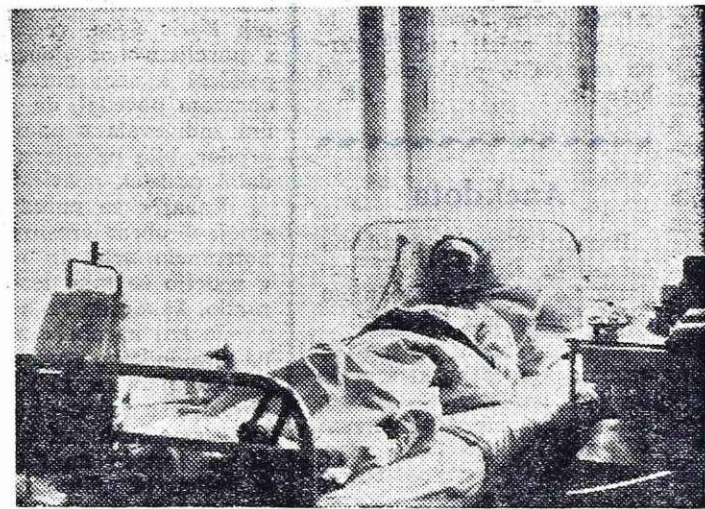
Negotovanje med takratnimi borci je tudi na račun novega pokojninskega zakona iz leta 1965. Le-ta izenačuje borce prostovoljce s pripadniki stare avstrijske vojske med prvo svetovno vojno, ko so se prvi borili za naše ogrožene meje, drugi pa za koristi stare monarhije. Vsem je tudi znano, da so prostovoljci borci starejši upokojenci in da imajo zaradi tega nizke pokojnine. Glede priznaval-

nin, katerih naj bi bili deležni prostovoljci borci za severne meje iz leta 1918/1919 po predlogu republiškega odbora organizacije, ki ga je poslal vsem občinskim skupščinam v Sloveniji, je tov. Treven, predsednik komisije za zadeve borcev pri občinski skupščini na Jesenicah, pojasnil razloge, zakaj se ta zadeva ni rešila, oziroma kaj

je komisija ugotavljala. Čeprav je imela takratna borba velik pomen za ohranitev naših meja, jo sedanji rod premalo pozna in je treba zato javnost seznanjati o tem je upoudaril tov. Treven.

Tovariša iz republiškega odbora sta pojasnila, da se pripravljata ob 50-letnici izdaja brošure, ki bo prikazovala vsaj del tega dokumentarnega gradiva. Na občnem zboru pa so zadolžili dva člana, da bosta zbirala spomine udeležencev takratnih bojev ter se tudi pozanimala, kje je zgodovinski material, katerega so nekateri člani oddali že pred leti.

Srečko Šorli

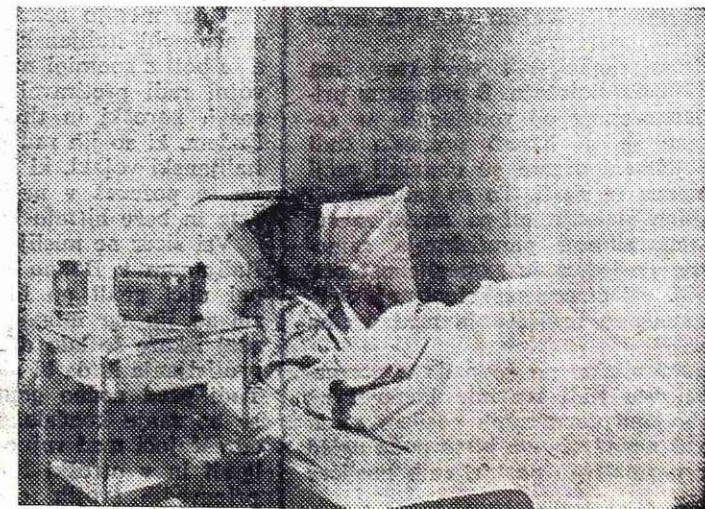

Sodelavec Zvonko Žmitek leži na kirurškem oddelku že poldrugi mesec

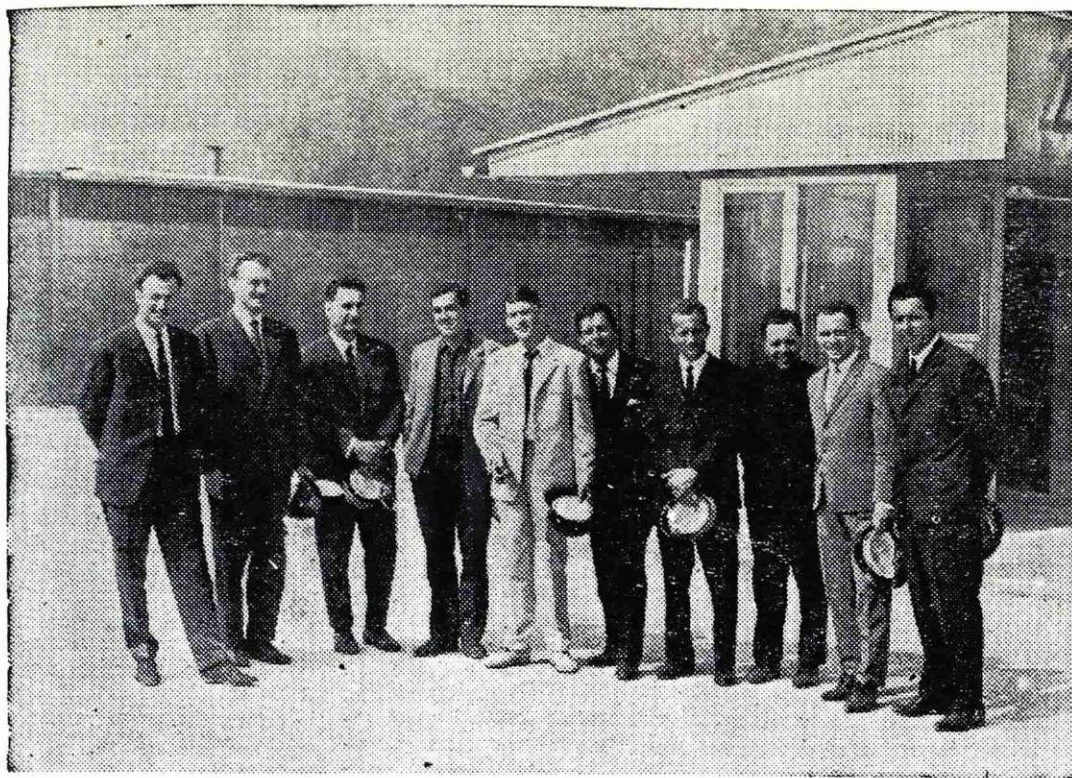
Iz kirurškega oddelka

Pred nekaj dnevi se je sodelavec našega uredništva pogovarjal z Zvonkom Žmitkom s transporta ter Slavkom Tramškom iz HVŽ. Tov. Žmitek leži na kirurškem oddelku poldrugi mesec, tov. Tramšak pa je moral v bolnišnico že 15 dni po tem, ko je bil sprejet na delo v železarno. O njegovi poškodbi smo na kratko poročali tudi v Železarju.

Iz našega razgovora je bilo razvidno, da imajo v nekaterih delovnih enotah v železarni zelo slabo evidenco o tem, koliko članov kolektiva leži na posameznih oddelkih v jeseniški bolnišnici. Iz teh delovnih enot zelo redko ali pa sploh ne prihajajo predstavniki sindikalne organizacije, organov samoupravljanja in ožji sodelavci. To še ne pomeni, da bi morali množično prihajati oziroma obiskovati bolnike na posameznih oddelkih. Vendar pa se nam ne zdi prav, da se nihče ne zmeni za sodelavca, ki mesec ali celo več leži v jeseniški bolnišnici z mavcem na roki ali nogi. Skrb za sodelavce, ki se zdravijo v bolnišnici, je ena izmed humanih nalog sindikalne organizacije. Včasih že lepa in vzpodbudna beseda, ki jo namenimo svojemu sodelavcu z željo, da bi čimprej ozdravel, že veliko pomeni. Vljudnostni obisk pri sodelavcu v bolnišnici pa je še kako pomemben zlasti za tistega, ki mora biti v postelji. Želimo, da bi v delovnih enotah v prihodnje posvečali večjo skrb obiskom v bolnišnici, zlasti pa naj to velja za tiste delovne enote, kjer doslej takšne prakse sploh niso poznali.

Slavko Tramšak iz HVŽ v bolnici s poškodovano roko

Grafični delavci iz Kranja — tehnični ustvarjalci našega Železarja

Grafični delavci iz Kranja na obisku v železarni

Naše uredništvo je imelo preteklo soboto v gosteh skupino grafičnih delavcev iz podjetja Gorenjski tisk v Kranju. Omenjeni tovariši si že vrsto let kot strojni ali ročni stavci ali kot klišarji prizadevajo, da bi Železar, ki ga tiskajo v Kranju, bil tako natisnjen, da bi bil všeč vsem bralcem. Pri svojem delu pa se dnevno srečujejo tudi s članki, v katerih opisujejo avtorji razmere v naših delovnih enotah.

Da bi si lažje predstavljali, kako izgleda železarna ne le s ceste I. reda in posameznih slik, smo jim omogočili ogled talilniških obratov in valjarne Bela na Belškem polju.

Pomočnik tehničnega direktorja za talilnice inž. Karba jih je spremljal na poti skozi obrat plavž, po martinarni ter v elektro jeklarno, kjer so si ogledali novo 60-tonsko ASEA peč. V martinarni so si z zanimanjem ogledali tudi šarž in opazovali delo martinarjev v livni jami.

V zadnjih petih letih so v Gorenjskem tisku natisnili veliko člankov in izdelali precej klišejev, ki prikazujejo izgradnjo novih valjarn na Beli. Z izrednim zanimanjem so si ogledali valjarno bluming, kjer so prav takrat valjali slabe, nato pa še valjarno trakov. Po končanem ogledu je bil v pisarni vodje bluminga razgovor. Inž. Tine Crv je v kratkih besedah orisal pomen novih valjarn za našo železarno in jih seznanil z delovnim procesom, pozneje pa odgovarjal na številna vprašanja.

Zanimanje za ogled naše železarne je v tiskarni v Kranju precejšnje. Zato pričakujemo v prihodnjih dneh še eno takšno skupino z že-

ljo, da bi jim pokazali naše obrate in jih seznanili s problemi, ki so aktualni in ki jih po možnosti več ali manj uspešno rešujemo.

Naši sobotni gostje so nam po končanem ogledu plavža, martinarne in valjarne Bela

povedali, da so bili z obiskom zadovoljni in si bodo verjetno lažje predstavljali, kako izgleda delovni proces, kakor tudi delo, ki ga morajo opraviti naši plavžarji, martinarji in valjavci.

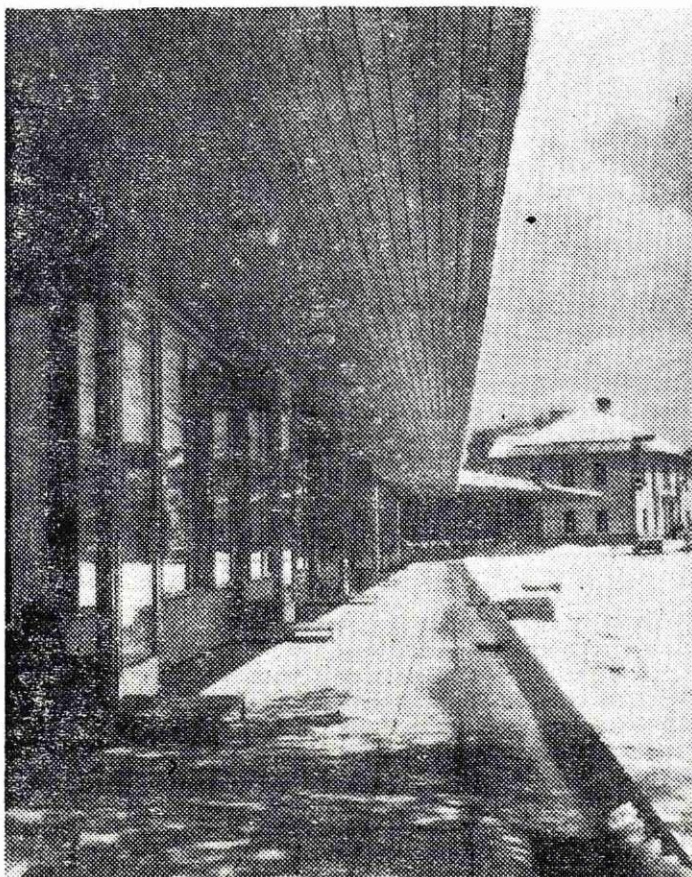
— or

Misli

V samem sebi odkrivamo, kar nam drugi skrivajo, in v drugih spoznavamo, kar sami skrivamo. Zatorej moramo to dvojno opazovanje spraviti v stalno zvezo.

Vzrok, da imajo bedaki pri svojem početju navadno uspeh, leži v tem, da nikoli ne vedo in ne vidijo, kdaj so nadležni, in se nikdar ne ustavijo. Vsak bedak namreč ima toliko soli v glavi, da bo znal reči: »To mi dajte!«

Montesquieu

Turistična razglednica iz Kranjske gore

Ob začetku letalske sezone v Lescah

Letalstvo je svojevrsten šport. Človek je ukradel pticam krila pred nekako sedemdesetimi leti, vendar si jih je še do danes ni osvojil. Če odštejemo pilote in potnike na potniških in vojaških letalih, pa še vse športne letalce, vidimo, da nam na drugi strani ostane nepregledna množica ljudi, kateri še niso doživeli zračnega krsta. Navkljub visokemu razvoju tehnike je za široke ljudske množice letenje še vedno nedostopno. Letenje je namreč zelo drago in zahtevno.

V naši državi je letalstvo tako uzakonjeno, da postane letalec lahko vsakdo, ki je telesno zdrav in umsko sposoben ter ima veselje do tega športa. Na Jesenicah obstoja Aeroklub nekako 30 let. Že pred vojno so si mladi fantje sami gradili krila. Po vojni so delo obnovili. Vendar aktivne letalce, take, ki letijo na motornih letalih, jadranih letalih in take, ki skačejo s padali, lahko preštejemo na prste obeh rok. Med njimi sta celo dve dekleti. Običajno so vsi, ki se začnejo ukvarjati z letalstvom stari od 15 do 16 let, torej so mladinci. Le malo, kdo se odloči za ta šport, ko je starejši. Zahteva namreč voljo, veselje in požrtvovalnost, te zahteve pa v kasnejših letih namreč prav lahko izpodrinejo druge.

Navadno poteka tečaj za jadrance takole: Mesec ali mesec in pol obiskujejo kandidati večerni tečaj teorije letenja. Prijavi se okrog 30 kandidatov. Ob zaključku jih obiskuje tečaj le še polovica. Teoretični izpit opravi četrtnina in nekako trije ali štirje res pridejo na praktični tečaj letenja. Vendar čez nekaj let letita le eden ali dva pilota. Zakaj? Ko pride mladinec na letališče, spozna, da je treba najprej prijeti za delo in da ne bo samo sedel v letalo ter odletel. Treba je pripraviti letalo, padalo, spoznavne znake in deset drugih reči, od katerih zavisi varnost v zraku. In potem je potreben še pogum. Si lahko predstavljate, kako stojite 1000 metrov visoko na krilu letala in čakate na trenutek, ko vam bo pilot dal znak za odskok? Padala so danes skoraj sto odstotno varna, toda nekaj strahu vam še vedno ostane: Pa ne bom jaz tisti, katerega mu se bo zalomilo?

Sedaj bodo še posebno poostri zdravniške preglede, ki se bodo vršili v Ljubljani pred več člansko zdravniško komisijo. Vendar, to ne more vzeti mladim poguma. Če imate veselje, da bi radi poleteli pod sinje nebo ali skočili s padalom, se pozanimajte pri jeseniškem Aero klubu. Če si boste dovolj prizadevali, vam bo nebo poklonilo svoje višine. In do kam lahko napredujete, če boste imeli dovolj volje? Pred štirinajstimi dnevi sem govoril v Lescah s pilotom, ki pilotira štiri-motorno le-

talo DC-6. Prav v Lescah je opravil svoje prve polete. Prosil sem ga, naj mi pove kakšen drobci iz letenja na velikih »kantah« — tako jadranci imenujejo potniška letala — da si bom lahko predstavljaj, kako to izgleda. Rekel je: »Če nastaviš plin malo drugače, kot je treba, ti bo samo en motor namesto 300 litrov goriva pokuril 700 litrov na uro! Kaj to pomeni za 86 potnikov in posadko letala kajpada razumete. Poleg tega mora pilot paziti še na višino, hitrost, smer, v vsakem trenutku, ko leti čez tuje kontinente mora natančno vedeti kje se nahaja, pa še tisoč drugih malenkosti, za katere mi sploh ne vemo čemu služijo. Torej pravi kozmonavt! Toda kje so vsi ti ljudje-roboti piloti pričeli? Po majhnih aeroklubih, takih kot je jeseniški. Gotovo ste že parkirali svoj avtomobil ob letališki restavraciji v Lescah, pa ste morda pomislili, da se nek vaš znanec prav sedaj dviguje v nebo v letalu, katerega občudujete? Ali pa ste s pridržanim dihom čakali, se bo padalo odprlo, potem ko je črna pika strmoglavno padala z vedno večjo hitrostjo Pisan cvet se je naposled odprl in veter je zanesel med vas deklet plavih las. Morda ste ji celo pomagali zviti padalo? To ni nič novega, da naša dekleta skačejo, letos boste lahko pomagali kateri celo z drevesa, če jo bo tja zanesel veter. To se padalkam in padalcem rado zgodi.

In zakaj tako ljubijo svoje sinje nebo, da toliko žrtvujejo zanj? Niti sami ne vedo. Herman Geiger, znani ledeniški pilot, ki je v zraku prebil več kot 20.000 ur — to zneso nekako dve leti in pol — je v svoji knjigi zapisal takole:

»Gori je čisto drugačen svet! Kako škoda je, da je treba vselej spet nazaj dol!« Takemu staremu mačku že lahko verjamemo. Če je zgoraj res drugačen svet, morajo biti tudi letalci drugačni od nas. Zaželimo jim čimveč srečnih ur v zraku.

Jože Jekler

Mednarodno tekmovanje

Danes, 10. junija bo letališče v Lescah zopet prizorišče zanimive borbe med modelarji z radijsko vodenimi letalnimi modeli. Tekmovanje se bo pričelo danes in se bo končalo jutri, v nedeljo.

Na tekmovanju sodelujejo najboljši modelarji Avstrije, od naših pa nastopajo klubi iz Kranja, Ljubljane in Sežane.

Lani so na istem tekmovanju z veliko prednostjo zmagali gostje iz sosednje Avstrije, dobre rezultate pa so imeli tudi modelarji iz Kranja.

- ic

S skupščine občine Jesenice

Skupna seja sveta za šolstvo in UO sklada za šolstvo

V petek, 2. t. m., je bila 15. seja sveta za šolstvo in 18. seja UO družbenega sklada za šolstvo pri SOB Jesenice. Osrednja točka dnevnega reda je bila razprava in sklepanje o reorganizaciji Zavoda za prosvetno pedagoško službo Jesenice. Poleg tega so govorili tudi o nekaterih drugih stvareh in sprejeli nekaj sklepov.

Republiška politika in nov sistem financiranja že dalj časa postavljata v ospredje reorganizacijo prosvetno pedagoške službe v Sloveniji. V SRS naj bi delovalo le devet tovrstnih zavodov, zato

naj bi se nekaj manjših spojilo z večjimi. Čeprav je bila večina govornikov naklonjena še nadaljnjemu obstoju jeseniškega zavoda zaradi številnih pozitivnih ugotovitev, nekatera dejstva govori-

jo nasprotno. Namreč v situaciji, ko bo misel o reorganizaciji še vedno prisotna v republiških krogih, ne bo mogoče jeseniškega zavoda kadrovsko okrepiti, ker nihče ne bo šel v službo v zavod z nedoločeno bodočnostjo. Po daljši in tehtni razpravi so sprejeli naslednje sklepe: 1. reorganizacija zavoda naj se izvede na osnovi spojitve s kranjskim zavodom, 2. v samoupravnih aktih novega spojenega zavoda se mora točno precizirati, kakšne pristojnosti in delokrog ostane podružnici kranjskega zavoda na Jesenicah (pedagoška dokumentacija za jeseniško in radovljiško občino), 3. predstavniki vseh petih gorenjskih občin, ki bodo vključene v nov kranjski zavod, naj se s predstavniki obeh zavodov pogovorijo o reorganizaciji in o načinu dela, 4. sprejeti sklepi oziroma stališča naj se konsolidirajo s predstavniki radovljiške občine.

V nadaljevanju se je svet dal svoje soglasje k ukinitvi oddelka osnovne šole Prežihov Voranc v Planini pod Golico, ker bo v prihodnjem šolskem letu le šest učencev. O vpisu oziroma o številu letošnjega vpisa v gimnazijo bodo govorili na prihodnji seji, ko bo svetu predložena analiza vseh učencev, ki zaključujejo obvezno šolanje v jeseniški in radovljiški občini. V zvezi z ureditvijo oziroma soglasjem za ureditev parkirišča ob osnovni šoli v Ratečah so bili mnjenja, da rešitev ni najboljša, ker bo ropot motorjev motil redno delo v šoli. Vendar ker je soglasje sveta le formalnost, o tem je namreč dokončno sklenil že svet za gospodarstvo, so sprejeli pogojni sklep, da je za to zemljišče potrebna zamenjava v bližini šole, kjer naj bi se uredilo šolsko športno igrišče ter da je s primerno ograjo ob šoli treba zagotoviti varnost učencev.

Pritožbi glasbene šole Jesenice in vzgojno varstvenega zavoda Plavž na prenikajoč dodeljena denarna sredstva za leto 1967 so zavrnil. Upravni odbor sklada je namreč upošteval pri delitvi dohodka, da v vzgojno varstvenem zavodu Plavž ni popolna strokovna zasedba vzgojiteljc in da glasbeno šolo le sofinansira v okviru možnosti.

Ob koncu se je predsednik UO inž. Peter Kunc informiral navzoče o dokončnem strošku adaptacije posebne šole in o problemu petodstotne omejitve proračunskih sredstev v skladu z odlokom o občinskem proračunu. Ker bi omejitev povzročila določene probleme znotraj šol in nujno prerazdelitev vsega denarja, bodo predhodno poskušali problem rešiti v svetu za finance.

3. seja iniciativnega odbora za ustanovitev temeljne izobraževalne skupnosti

V ponedeljek je bila 3. seja iniciativnega odbora za ustanovitev temeljne izobraževalne skupnosti v jeseniški občini, ki bo skrbela za osnovne in posebne šole na našem področju. Na seji so govorili le o besedilu predloga statuta temeljne izobraževalne skupnosti, katerega bo dokončno sprejela skupščina, potrdila pa občinska skupščina Jesenice.

Statut ureja pravice in obveznosti organov upravljanja temeljne izobraževalne skupnosti in 11-članskega izvršnega odbora, predvideva pa tudi možnosti za ustanovitev stalnih sekcij in občasnih komisij za reševanje določenih vprašanj. Statut tudi določa, da se bodo odnosi med temeljno izobraževalno skupnostjo in učnimi zavodi ure-

jali s pogodbami, s katerimi bo točno določeno, koliko denarja bodo dobili zavodi in kaj bodo morali za to narediti.

Bistveno v statutu je tudi določilo, da se mora ves denar, ki ga bodo prispevale delovne organizacije, občani in drugi za investicije v šolstvu, zbirati na posebnem računu in uporabiti le namen-sko in nikakor ne za redno šolsko dejavnost.

Ker še vse delovne organizacije in druge organizacije niso določile svojih predstavnikov v temeljno izobraževalno skupnost, prav tako pa bo skupščina občine določila predstavnike na seji prihodnjega tedna, bo predvidoma ustanovna skupščina šele po 15. juniju.

L. T.

Uporabniki cest

Ob zelo povečanem številu motornih vozil v zadnjih letih je vse več interesentov, ki bi želeli opraviti voziški izpit. Zato danes objavljamo informacijo, kakšne pogoje mora kandidat za voziški izpit izpolnjevati:

Vsak kandidat dela voziški izpit pred izpitnim oragnom, ki je pristojen za občino, v kateri stalno prebiva. Če kandidat nima stalnega prebivališča, potem dela izpit pred izpitnim oragnom občine, kjer ima začasno bivališče, če je začasno prijavljen z namenom daljšega bivanja (študentje, sezonski delavci idr.) in začasno biva na območju občine najmanj tri mesece.

Vsak kandidat, ki meni, da dovolj obvlada tehniko vožnje ter teoretični del izpita, se mora za izpit prijaviti pri občinskem organu za notranje zadeve, kjer mora vložiti naslednje:

- izvirno zdravniško spričevalo, ki ne sme biti starejše od šest mesecev, taksirano s 1,50 ND
- dve fotografiji formata 3,5x4,5 cm
- pripravnico za pripravo k voziškemu izpitu, taksirano 5,0 ND
- vplačilo izpitne takse za kategorije: »A« — 10,— ND, »B« — 15,— ND, za »A« in »B« kategoriji skupaj pa 25,— ND.

Izpit za voznika mopeda se šteje pod kategorijo »A« z omejitvijo do 125 ccm in je treba za ta izpit vložiti vse naštet dokumente in takse.

Iz zdravniškega spričevala mora biti razvidno, da je kandidat telesno in duševno sposoben voziti vozilo tiste kategorije, za katero prosi. Spričevalo mora obsegati izvid zdravnika specialista za živce, zdravnika specialista za oči in zdravnika splošne prakse, ki izda končno spričevalo.

Kandidat mora zadostiti tudi starostni meji, ki je za kategorijo »A« do 125 ccm 16 let, za kategorijo »A«, »B«, »C«, »E« in »F« 18 let za kategorijo »D« pa 21 let s pogojem, da je dve leti upravljal vozilo kategorije »C«.

Ce je kandidat med 16. in 18. letom opravljal voziški izpit na težjem vozilu od 125 ccm ter je dobil do 18. leta dovoljenje za vožnjo lahkih motorjev, lahko po 18. letu zahteva dovoljenje za vožnjo težjih motorjev brez ponovnega izpita.

Vsak kandidat se lahko odloči, ali se bo na izpit pripravil sam ali pa prosil za pomoč Avto moto društvo. V kolikor se kandidat pripravlja sam, ga lahko uči praktične vožnje vsak voznik tiste kategorije, za katero želi kandidat dobiti voziško dovoljenje, če ima voznik že tri leta voziško dovoljenje (novi predlog predvideva strožje pogoje — pet let upravljanja vozila, voznik pa bo lahko učil le ožje člane družine).

Vsak kandidat, ki vloži prošnjo za pripravo k izpitu mora biti od dne, ko je vložil prošnjo na upravni organ, poklican na izpit v dvajsetih dneh.

S. H.

Avtobusi drvijo mimo predpisov

Dvajsetega marca letos je začela veljati odredba o splošni omejitvi za nekatere kategorije motornih vozil. Po tem predpisu so vse avtobuse v medkrajevem potniškem prometu na zadnji strani označili s številko 80, v mestnem prometu pa s številko 50. Te dve številki na avtobusih označujeta dovoljeno hitrost za avtobus; avtobus s številko 80 ne sme voziti hitreje kot 80 km, avtobus s številko 50 pa ne hitreje od 50 km.

Toda 80 km lahko vozi avtobus samo pod pogojem, če vsi potniki v avtobusu sedijo. Cim stoji samo eden od potnikov, avtobus ne sme voziti hitreje kot 50 km. V avtobusu lahko stoji toliko potnikov, za kolikor je vozilo registrirano. Za koliko potnikov bo vozilo registrirano, ne določa transportno podjetje, temveč proizvajalec prevoznega sredstva, v našem primeru avtobusa.

Toda avtobusi vozijo še nadalje tako kot pred to odredbo. Izjema je morda samo primer avtobusa, ki je nedavno peljal potnike iz Ljubljane v Kranjsko goro. Ta avtobus je bil registriran za 40 sedežev in 20 stojišč. V Lescah je vstopilo večje število potnikov, tako da jih je bilo v njem 13 več kot je to

po registraciji in odredbi dovoljeno. Šofer bi morda peljal dalje, toda opazil je, da nekaj metrov dalje stoji avtomobil prometne milice. Zato je sprevodnik zahteval naj 13 potnikov izstopi. Ker leti niso hoteli izstopiti, je avtobus stal v Lescah eno (dolgo) uro. Seveda so toliko časa čakali tudi miličniki.

Dnevno opažamo, da se na naših cestah za varnost potnikov po tej odredbi ni ničesar spremenilo. Nabito polni avtobusi drvijo po cestah, kljub predpisom in nevarnosti. Odredba naj bi povečala varnost potnikov v prometu, toda njen učinek je trenutno minimalen.

Morda bo šele nesreča prekinila s tradicijo neomejene in nevarne hitrosti.

Za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše so prispevali:

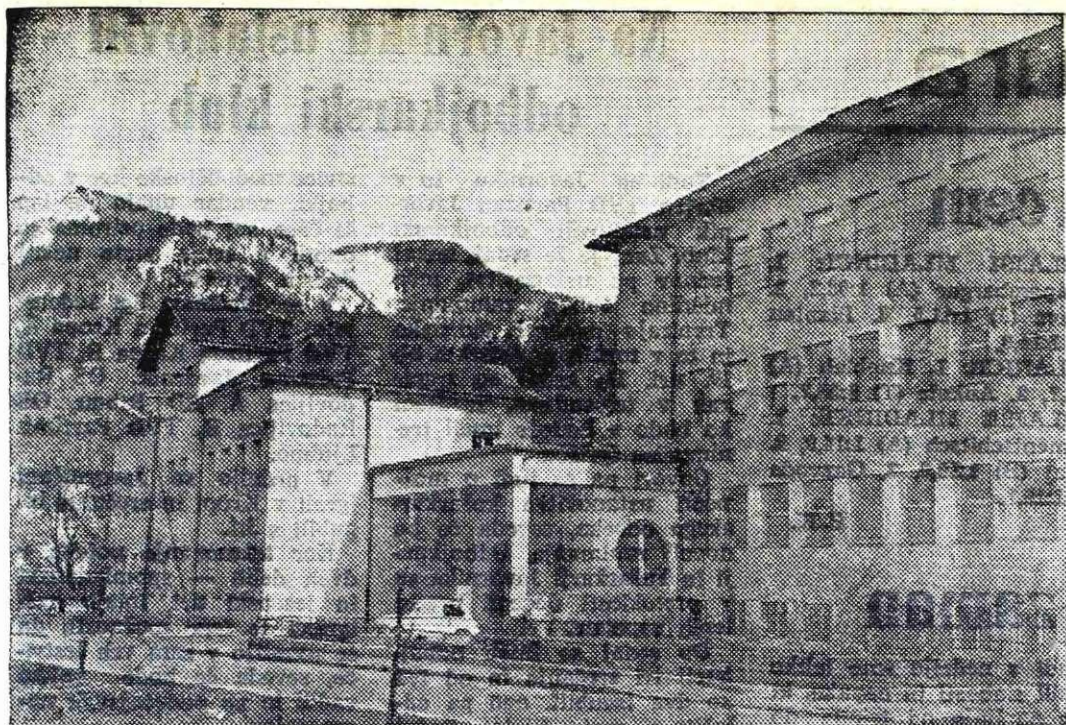
Društvo izumiteljev in avtorjev tehniških izboljšav Jesenice — 350.00; učenci in učiteljski zbor osnovne šole Tomo Brejc Kamnik — 937.52; dr. Koren Janko, Ljubljana, Zrinskega 7 — 50.00; učenci 4. razreda osnovne šole Iga vas — 170.00; osnovna šola Slavko Šlander Prebold — 161.50; osnovna šola A. T. Linhart Radovljica 5.00; kmetijska šola Maribor, Vrbansko 30 — 240.00; študentje in profesorji pedago-

ške akademije Maribor — 335.00; člani sindikalne podružnice Radia Koper — 61.00.

Do 7. junija 1967 je bilo zbranih skupno 22.873.16 N din.

Za prispevke se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje-mo.

Prispevke nakazujte na žiro račun: 5153-679-2135 ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE, sklad za odkup Finžgarjeve rojstne hiše.

Osnovna šola Koroška Bela — edina šola v občini z eno-izmenskim poukom

Počitniška praksa v sezoni 1967

Da bi bili dijaki in študentje raznih srednjih, višjih in visokih šol seznanjeni s pogoji opravljanja počitniške prakse v letošnji sezoni, daje kadrovska služba železarne Jesenice vsem zainteresiranim kandidatom in delovnim enotam naslednje obvestilo:

— V DE plavž, elektropeč, martinarno bo sprejetih okrog 30 moških, ki so starejši od 18 let.

— V ostale obrate bo sprejetih okrog 70 moških, ki so bili rojeni 1950. leta ali prej.

— V ostale obrate bo sprejetih okrog 20 žensk, ki so bile rojene 1950. leta ali prej.

— Sprejem ali prekinitev dela bo izključno 1. in 15. v mesecu.

— Plačilo bo po obstoječem pravilniku o nagrajevanju s tem, da lahko DE posameznikom odbijajo do 20 % (čl. 82) v kolikor ne zadovoljujejo zahtevam dela.

— Delo traja praviloma mesec dni, v primeru potrebe pa se lahko podaljša posameznikom.

— Zaposleni so lahko na NK, PK in KV delovnih mestih in to samo pod kontrolo starejših delavcev.

V pošteve pridejo samo tisti kandidati srednjih, višjih in visokih šol, ki imajo zagotovljeno hrano in stanovanje doma.

Kadrovske sektor

Tekmovanje mladih matematikov

Kot vsako leto so se tudi letos pomerili učenci 7. in 8. razredov v znanju matematike. Tekmovanja mladih matematikov v nedeljo, 28. maja 1967, se je udeležilo 59 najboljših učencev iz vseh osnovnih šol občine Radovljica in Jesenice.

Skoraj vsi učenci so pokazali solidno znanje. Vsak učenec je moral rešiti pet nalog. Naloge so bile razvrednotene po enotnem ocenjevalnem kriteriju.

Učenci 7. razreda so imeli možnost doseči 35 točk, dosegli so naslednje rezultate:

Prvega mesta ni dosegel nihče, na drugo mesto se je uvrstil Resman Blaž iz osnovne šole Radovljica, na tretje mesto pa Pogačnik Ivanka, osnovna šola Lipnica, Jerala Tatjana, osnovna šola »Pre-

žihov Voranc« Jesenice, Miha Zalokar, osnovna šola »Tone Čufar« Jesenice, Sever Valerija, osnovna šola Lesce.

Tekmovalne naloge za učence osmih razredov so bile zahtevnejše, ocenjevalna lestvica pa je obsegala 40 možnih točk. Vs možne točke je dosegel učenec Zorman Darko iz osnovne šole »Prežihov Voranc« na Jesenicah. Drugo mesto je dosegel Gogala Šimek, učenec osnovne šole Bled. Na tretje mesto pa so se uvrstili Kocjan Jože, osnovna šola Bohinjska Bistrica, Mihelič Franc, osnovna šola Radovljica in Ivo Ščavničar, osnovna šola »Tone Čufar« Jesenice.

Vseh pet učencev osmega razreda je v nedeljo, 4. junija, tekmovalo na republiškem prvenstvu v Ljubljani.

Smučarska elita v škofjeloški vojašnici

Po najnovejših predpisih 25 odstotkov rekrutov služi vojaški rok na področju svoje republike. Omejitev je samo v tem, da nihče ne more služiti na območju svoje občine npr. Jeseničan na Jesenicah (ker v mestu nimamo vojašnice mislimo tudi na granični del naše občine). Tako se je primerilo, da letos kar 17 Jeseničanov služi vojaški rok v škofjeloški vojašnici.

Zanimivo je, da so se v Škofji Loki po naključju zbrali znani naši športniki. Naj jih naštejemo: Andrej Klinar s Planine pod Golico naš najboljši alpski smučar in letošnji državni prvak v alpskih disciplinah; Franc Ambrožič z Bleda, državni prvak v klasični kombinaci-

ji; znanca planiške skakalnice Marjan Mesec in Vinko Bogataj, člana kranjskega Triglava; Mirko Klinar z Jesenic, znani smučarski as ter Slavko Beravs, naš hokejist in delavec v železarni.

Razen enega so bili vsi za prvomajske praznike doma dva do tri dni. Še pred nekaj leti si kaj takega fantje pri vojaki niso mogli privoščiti, saj v začetku dalj časa sploh ni bil dovoljen izhod iz vojašnice (izjema je bil dan, ko se je polagala svečana obveza). Razumljivo je, da se z razvojem naše družbe razvijajo in bogatijo tudi razne oblike vojaškega, političnega in kulturnega življenja pripadnikov naše armade.

- ic

Jeseniški svobodaši v Doberdolu

V soboto, 3. t. m., je z velikim uspehom gostoval v Doberdolu v Italiji ansambel narodnih plesov in pesmi pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. S programom jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi so navdušili tamkajšnje prebivalstvo, ki ga v veliki večini sestavljajo Slovenci.

Čeprav je ob napovedani uri za nastop na prostem šele prenehalo deževati, se je na prireditvenem prostoru zbralo čez 400 gledalcev. Prireditev je bila v okviru vsakoletnega praznovanja partijskega tiska za slovensko manjšino. Celoten program je tekel brezhibno, čeprav je bil oder zaradi deževja zelo gladek. Gledalci so skoraj vse pleske nagrajevali z aplavzom že med izvajanjem. Izrednega priznanja pa je bil deležen tudi vokalni kvartet in instrumentalni kvintet.

Ansambel je imel na sporedu osem jugoslovanskih narodnih plesov in 14 narodnih pesmi. Predvsem so navdušili z gorenjskimi in prekmurskimi plesi, nadalje s srbskimi plesi, Banatom in Bunjevskami.

Pred prihodom v Doberdolu je v sosednji občini Foljano pozdravil jeseniške Svobodaše tamkajšnji župan in jim zaželel dobrodošlico. V razgovoru ob majhni zakuski smo zvedeli, da je bil partizan v Jugoslaviji in da mu je ta pozdrav in zakusko narokovala velika simpatija, ki jo goji do Jugoslavije. Izrazil je tudi željo, da bi an-

sambel ob prvem večjem praznovanju nastopil tudi v njihovem kraju.

Takoj po nastopu so jeseniški Svobodaši sklenili dogovor za nastop 9. julija v Gradiški pri Vidmu, kjer bodo imeli podobno praznovanje kot v Doberdolu. Tako imajo doslej že za prihodnja dva meseca dogovorjene štiri nastope v Italiji. To je vsekako lepo priznanje ansamblu narodnih plesov in pesmi za njihov kvaliteten in pester program. Obenem pa je to lep prispevek jeseniških kulturnikov k utrjevanju vezi med matično domovino in našimi rojaki v zamejstvu kot tudi z italijanskim prebivalstvom.

Jova

Misli

Ljudem je toliko do prilivovanja, da nasadejo celo tedaj, kadar vedo, da se jim prilizujemo.

Samo trdi ljudje morejo biti resnično mehki; tisti, ki so videti mili, so navadno le šibki in se kaj radi izprevržejo v sitneže.

Vauvenargues

Smučarska elita v škofjeloški vojašnici

Telesna kultura

Veleslalom pod Jalovcem

Na plazu pod Jalovcem je v nedeljo dopoldan smučarski klub Enotnost spet organiziral včasih zelo priljubljeno in popularno tekmovalce. Skupno je nastopilo 140 tekmovalcev iz 12 slovenskih klubov in sosednje Avstrije.

Na hitri in zelo zahtevni progi, ki jo je postavil zvezni trener Magušar, so bili zelo zanimivi boji, tekmovalci pa bi bilo še bolj zanimivo, če v dolini Tamarja ne bi deževalo. Eden od favoritov Mirko Klinar je imel smolo in padel. Podobno se je zgodilo še nekaterim drugim tekmovalcem.

Proga je bila dolga 1450 m, imela je 50 vrtic in 400 m višinske razlike. Za mlajše mladince ter mladinke pa je bila nekoliko krajša.

Z rezultati jeseniških smučarjev ob koncu sezone ne moremo biti zadovoljni, razen za Štravs, ki se je izkazal od vseh najbolje. Vso grajo pa zaslužijo nekateri tekmovalci smučarskega kluba Jesenice, ki so večer pred tekmovalcem preživeli na zabavi. Verjetno je vsako zapravljeno denarja za take tekmovalce odvečno. Tehnična komisija pri klubu pa naj prestopnike pokliče na odgovornost.

REZULTATI: CLANI: 1. Fercher (A) 1:25,7, 2. Jako-

pič (J) 1:27,6, 3. A. Klinar (JLA) 1:29,0, 5. Ponikvar (J) 1:30,7, 8. Markež (J) 1:34,7, 10. Zmitek (J) 1:36,7.

STAREJŠI MLADINCI: 1. Gazvoda (B) 1:34,0, 2. Leben (T) 1:35,9, 3. Bedrač (B) 1:36,6, 6. Marolt (J) 1:39,3, 7. Pesjak (J) 1:39,4, 9. Pogačnik (J) 1:45,1.

Vsi naporu zaman

V nedeljo je bilo odigrano predzadnje kolo prvenstvenih nogometnih tekem v zahodni conski nogometni ligi. Jeseničani so na domačem igrišču igrali z enajsterico Izole in izgubili z 2:0. Usoda Jeseničanov je bila zapečaten na 77. minuti igre, ko so gostje dosegli prvi gol, tri minute pozneje pa še drugega. Tekmo je sodil z napakami Grbec iz Kranja, ki je oškodoval domače moštvo za enajstmetrovko pri stanju 0:0.

Igra obeh enajsteric je bila dokaj enakovredna, domačini pa so popustili po prvem prejetem голу. Zgodbilo se je celo to, da je igralec prvega moštva in nekdanji trener Milan Koban iz doslej še neznanih razlogov zapustil igrišče še pred koncem tekme.

MLAJŠI MLADINCI: 1. Lampersberger (A) 1:08,2, 2. Štravs (J) 1:11,5, 3. Planteu (B) 1:14,8.

CLANICE: 1. Knoblah (A) 1:34,7, 2. Ankele (T) 1:35,7.

MLAJŠE MLADINKE: 1. Clementschitsch (A) 1:14,9, 2. Žuraj (B) 1:18,9, 3. Gazvoda (J) 1:19,1.

P. K.

Tudi v nedeljo smo lahko opazili slabosti in napake, ki se ponavljajo od tekme do tekme, kot osnovni razlog za neuspeh v letošnjem tekmovalstvu pa omenimo, da je enajsterica Jesenic začela in nadaljevala s tekmovalcem psihično slabo ali pa sploh nepripravljeno.

V nedeljo potujejo Jeseničani v Litijo. Tudi če bi zmagali, se verjetno ne bi mogli izogniti izpadu iz ZCL, seveda če bodo morali zadnji 3 v nižje tekmovalstvo. V kolikor pa bosta izločeni le zadnji dve enajsterici, pa bi morebitni dve točki lahko še pomenili obstanek v omenjeni ligi.

-or

Priznanje športnim delavcem

Predsednik ŠD Jesenice Karel Frančeskin je v soboto zvečer v smučarskem domu na Črnem vrhu nad Jesenicami priredil sprejem za člane upravnega odbora društva. Istočasno pa je podelil kip športnika s plamenico, delo kropskih kovačev, naslednjim zaslužnim športnim delavcem: Francu Benedičiču, Francu Božiču, Bertiju Brunu, Viktorju Brunu, Francu Črvu, Edu Drobnaku, Jožetu Jelovčanu, Almi Jeramovi, Lojzetu Jeramu, Tonetu Klemencu, Mirku Kozjeku, Lojzetu Štrumbliju, inž. Milanu Maroltu, Tonetu Tomazinu, Mirku Ramušu, Jožetu Zupanu, Mirku Zupanu, Lojzetu Božiču, Karlu Frančeskinu, Ediju Cenčku, Alojzu Drinovcu, Mirku Spendovu in Cirilu Brejcu.

P. K.

V imenu nagradencev se je za prejeto priznanja zahvalil Tone Klemenc. Za zabavno točko ob koncu pa je poskrbel z zelo duhovitimi pripombami Edi Cenček. Po končanem uradnem delu so se športni delavci še marsikaj pomenili ob kozarčku dobrega vina ter raznjičih in čevapčičih, ki so jih pekli pred smučarskim domom.

P. K.

Za boljšo uvrstitev - več borbencst

Na igrišču Podmežakljo so košarkarice Ilirije iz Ljubljane premagale ekipo Jesenic 55:39 (29:19). Pred okoli

100 gledalci sta tekmo sodila Rus in Zidan iz Kranja.

JESENICE: Benedičič 8, Vudrič 14, Bertonec 10, Vujatovič 4, Koren 2, Radočaj, More, Oblak, Ivnik, Drobnik.

Dež, ki je pričel padati po prvem polčasu je nagnal igralke v garderobe, kjer so morale ostati dlje kot traja odmor. Na spolzkem igrišču so se gostje bolje znašle in zasluženo zmagale. Bile so mnogo zanesljivejše pri metu na koš, zelo borbeno pa so zaigrale tudi v obrambi. Našim dekletom tokrat ni in ni šlo in videti je bilo, da so se premalo pripravile na to srečanje. Igralke se bodo morale zelo potruditi, da bodo ob koncu republiške lige dosegle eno od boljših mest.

R.

R.

Poraz košarkarjev

Košarkarji Maribora 66 so v prvenstvenem dvoboju premagali moštvo Jesenic z 71:61 (32:24). Tekmo sta dobro sodila Varoga in Budja iz Ljubljane pred okoli 200 gledalci.

JESENICE: Sodja 3, L. Senčar 22, P. Senčar 9, Jeraj 11, Vauhnik 5, Koren 11.

Naši košarkarji so v soboto v Mariboru izgubili še dve dragoceni točki. V prvem polčasu se nekako niso mogli znajti pod koši. V drugem polčasu pa so prvič izenačili

na 35:35 in s košem Lada Senčarja celo povedli. Toda domačini so kmalu zopet izenačili in prevzeli vodstvo. Proti koncu srečanja je obramba Jesenic popolnoma odpovedala. Domačini so z nekaj hitrimi protinapadi povečali rezultat in popolnoma zasluženo zmagali. Od naših igralcev velja pohvaliti samo inž. Lada Senčarja, ki je največ doprinesel, da naši košarkarji niso doživeli še večje katastrofe.

P. K.

Prvi poraz odbojkarjev

V slovenskem derbiju SOL so odbojkarji Ljubljane zasluženo premagali Jesenice s 3:1 (15:7, 15:13, 10:15, 15:8). Pred okoli 300 gledalci je sodil Sinkovec iz Ljubljane.

JESENICE: Potočnik, Pristov, Prešeren, Bergelj, Kavčič, Eržen, Bajt, Bogataj, Novak, Resler, Gasar in Krevselj.

Rekordno število gledalcev, ki so v nedeljo dopoldan bučno navijali za domačine, je ob koncu srečanja povešanih glav zapuščalo domače igrišče. Oba nasprotnika sta pričela zelo nervozno. Prvi so se znašli gostje ter prvi

in drugi set odločili sebi v korist. Resnejši odpor so naši igralci nudili šele v tretjem setu in ga popolnoma zasluženo priborili sebi v korist. V četrtem odločilnem nizu sta oba nasprotnika zaigrala na vse ali nič. Prvi so povedli s 5:0 Jeseničani. Vse točke so nabrali na blokih. Toda razigrani Ljubljanci so kmalu izenačili, nato še izkoristili nekaj napak v obrambi in zmagali. Kljub temu spodrslija jeseniških odbojkarjev lahko pričakujemo, da bodo še naprej igrali lepo in vodili na lestvici slovenske odbojcarske lige.

P. K.

ZAHODNA NEMCIJA. Zahodnonemška železarna Klöckner Werke je naročila pri zahodnonemškem podjetju Demag AG in avstrijskem podjetju VÖEST dva nova kisikova konvertorja z zmogljivostjo 220 ton vsak. Postavili jih bodo v novi kisikovi jeklarni v železarni te družbe v Bremenu in bosta pričela obratovati v letu 1968.

KANADA. Kanadske železarske in rudarske družbe

vlagajo vedno več finančnih sredstev v povečanje proizvodnih zmogljivosti naprav za proizvodnjo peletov. Tako bo samo rudarska družba »Labrador Mining Co.« porabila v bližnji prihodnosti 58 milijonov dolarjev za povečanje svoje naprave za peletiziranje. S tem bo povečala njene proizvodne zmogljivosti od sedanjih 5,3 milijone ton letno na 10 milijonov ton.

P. K.

Množična udeležba na atletskih tekmah

Na tekmovanju osnovnih šol občin Jesenice in Radovljica, katerega je priredil Zavod za prosvetno pedagoško službo Jesenice v četrtek, dne 1. junija na Jesenicah, je nastopilo 480 učencev in učenk iz vseh osnovnih šol in iz vzgojnega zavoda v Kamni gorici.

Delo sodniškega zbora je bilo zelo olajšano s tem, da je lahko vsak tekmovalac nastopil le v eni disciplini in štafeti. Tekmovanje je potekalo hitro povsod, razen pri skoku v višino. Zahvala gre zavodu za vzdrž. športnih objektov, ki je nalašč za to tekmovanje pripravil posebno skakališče za višino. Prireditelju pa je delo zelo otežilo to, da mu ni uspelo ozvočiti tekmovališča. Vprašujem, kaj je z zvočno aparaturom, ki so jo družbeno politične organizacije Jesenic podarile LT Javornik — Koroška Bela s pogojem, da prevzame službo ozvočenja na takih in podobnih prireditvah in kako je mogoče, da jo lahko za dva meseca odstopi turističnemu društvu Planina pod Golico!

Najboljša mesta v posameznih disciplinah so dosegli:

a) UČENKE:

TEK 60 m: 1.—2. Vanda Zupan (Zir.) 8,7 sek., 1.—2. Ivanka Lotrič (Lipn.) 8,7 sek., 3. Nada Tonejc (Rad.) 8,8 sek.

STAFETA 4 × 60 m: 1. OS Zirovnica 34,8 sek., 2. OS Radovljica 35,5 sek., 3. OS Bled 36,1 sek.

TEK 300 m: 1. Mija Krašovec (Čufar) 48,0 sek., 2. Olga Tomažević (Zir.) 48,6, 3. Marinka Janša (Rad.) 48,8.

VIŠINA: 1. Tončka Šorli (Bled) 128 cm, 2. Mira Juko (Kr. g.) 125 cm, 3. Mihela Poklukar (Gorje) 125 cm.

DALJINA: 1. Jelka Černe (Bled) 384 cm, 2. Ivanka Smolej (Gorje) 383 cm, 3. Tinka Strgar (Rad.) 382 cm.

KROGLA 3 kg: 1. Mimica Dizdarevič (K. Bela) 893 cm, 2. Tanja Žerjav (Kr. gora)

825 cm, 3. Ivanka Žagar (Gorje) 819 cm.

b) UČENCI:

TEK 60 m: 1.—4. Gregor Debeljak (Rad.) 7,9 sek., 1. do 4. Sašo Pretnar (Voranc) 7,9, 1.—4. Miro Strnad (Zir.) 7,9, 1.—4. Filip Resman (Rad.) 7,9.

STAFETA 4 × 60 m: 1. OS Radovljica 30,4 sek., 2. OS Bled 31,3 sek., 3. OS Zirovnica 31,6.

TEK 400 m: 1. Milan Novak (Rad.) 57,5 sek., 2. Vinko Robnik (Rad.) 58,0, 3. Bojan Erjavšek (Voranc) 58,7.

VIŠINA: 1. Vladimir Gašperlin (K. Bela) 148 cm, 2. Jože Solar (Lipnica) 148, 3. do 4. Marko Potočnik (Bled) 145, 3.—4. Ivo Kodras (Lesce) 145.

DALJINA: 1. Branko Stefanlin (Čufar) 485 cm, 2. Ljubo Ulanec (Bled) 482, 3. Franc Kajdiž (Zir.) 481.

KROGLA 4 kg: 1. Rado Mužan (Bled) 12,32 m, 2. Miran Kastelic (K. Bela) 11,61, 3. Slavko Peternel (Mojstrana) 10,93.

To tekmovanje je šteto tudi za šolski atletski pokal Slovenije. V tem so se posamezne šole takole uvrstile:

UČENCI: 1. OS Bled 550 točk, 2. Radovljica 533, 3. Tone Čufar 480.

UČENKE: 1. OS Zirovnica 534 točk, 2. Radovljica 468,5, 3. Koroška Bela 464.

Ce te rezultate primerjamo z rezultati najboljših šol v Sloveniji, se moramo pač zamisliti, zakaj rezultati pri nas tako zaostajajo. Gotovo pa je, da bomo krenili naprej takrat, kadar bomo videli ob šolah vsaj malo podobne naprave za atletiko, kakor jih imajo drugje.

Tone Šmitek

Revija jeseniških odraslih pevskih zborov

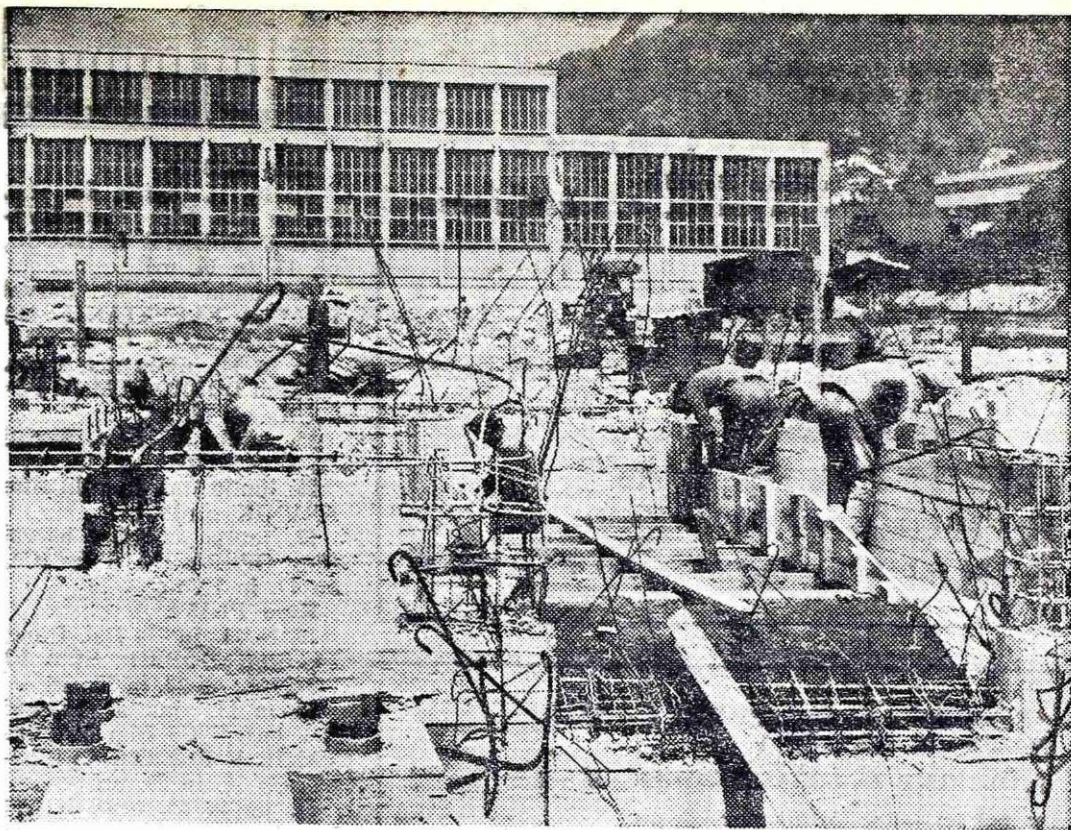
Ob izredno dobri udeležbi je bil v ponedeljek, 5. t. m. v gledališču Tone Čufar koncert komornega zbora DPD Svoboda Tone Čufar, moškega zbora martinjarjev in zbora društva upokojencev z Jesenic. Ob koncu pa se je predstavil še združeni moški zbor. Vse tri zborove je pripravil za koncert neutrudljivi zborovodja Polde Ulaša.

Koncert v nekem smislu tudi pomeni obračun dela in pregled odrasle zborovske dejavnosti na Jesenicah. Čeprav bi v pogledu kvalitete posameznim izvedbam ne mogli dati boljše ocene, pa nas razveseljuje dejstvo, da na Jesenicah poleg 400 mla-

dih pevcev aktivno deluje tudi čez 70 odraslih pevcev. V vseh treh zborih je dovolj kvalitetnih glasov, ki bi z združenimi močmi in ob večji disciplini lahko predstavljali močan steber vokalno glasbene dejavnosti na Jesenicah. Vsem zborom bi kazalo tudi v bodoče posvečati večjo skrb, ker so obenem tudi kašipot mladim.

Sama prizadevnost in aktivnost pevcev ter izredno dobra udeležba dokazuje, da je na Jesenicah še zanimanje za vokalno-glasbeno dejavnost. Vsem trem zborom želimo, da bi s tako zavzetostjo kot doslej tudi v bodoče gojili narodno in parti-

zansko pesem.

Nova aglomeracija — opažanje plošče 0,00, objekt 22

Motorna drezina — najstarejša transportna naprava

V transportnem oddelku se lahko ponašamo z najstarejšim transportnim strojem imenovanim motorna drezina. Tako kot je električno normalnotirno dvigalo v javorniških valjarna staro čez 60 let in je takrat veljalo kot edinstven primer v Evropi, ima naša motorna drezina tudi čez 60 let. To pomeni, da je naša najstarejša železarja. Drezina je več let obratovala v valjarnah na Javorniku za premik vagonov. Še preje pa je služila pri gradnji predora na Hrušici. V letu 1945 smo jo prestavili v reparacijsko skladišče na Dobravi. Opremljena je bila z bencinskim motorjem neznanega izvora. V letu 1950 je motor odpovedal. Tako je drezina stala neuporabna. Premik vagonov je dnevno morala opraviti parna lokomotiva z Jesenic, kar je povzročalo večkrat zastoje v prometu in precejšnje stroške.

V letu 1965 smo kupili star generalno popravljen bencinski motor tipa »Ford« 8 cilindrski, ki je služil ameriški armadi v Afriki in Evropi. Motor smo vgradili v ogrodje drezine, poleg tega pa napravili še kabino. No in ta »Ford« je tudi pri nas pokazal vso svojo trdoživost in zmogljivost. Razen enega glavnega popravila ni bilo bistvenih zastojev. V preteklem letu je končno odslužil. Posrečilo se nam je kupiti močno izrabljen motor iste zvrsti, ki pa je deloval samo tri mesece. Problem je bil zopet tu. Dan z dnem je morala jeseniška lokomotiva posluževati Dobravo.

Medtem smo načrtovali, kako bi sami napravili novo drezino, ali pa dobili zadostna denarna sredstva, okoli 23 milijonov, za naba-

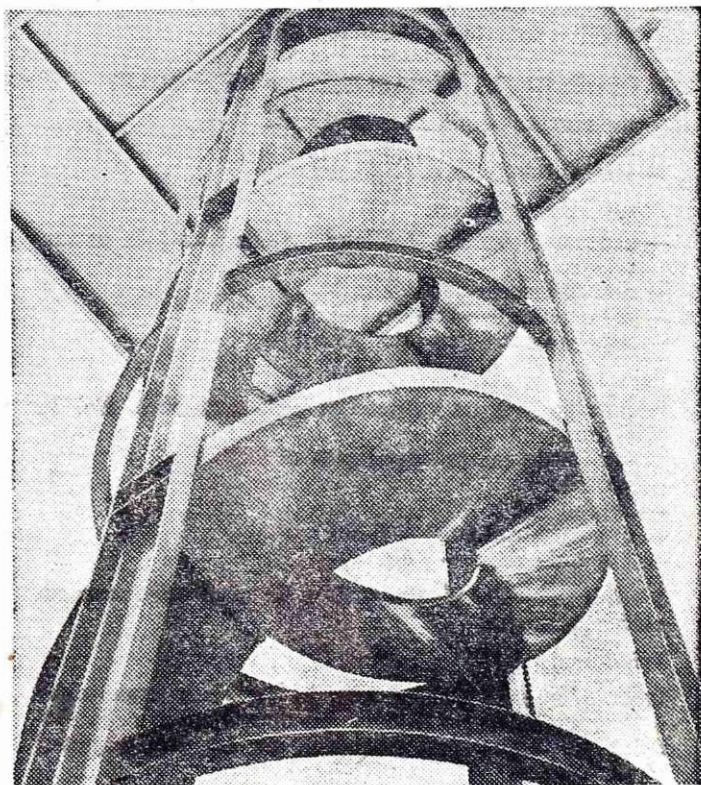
vo nove. Vendar nismo uspeli ne eno ne drugo. Ker nas je problem zelo težil, smo našli svojvrstno rešitev. Vgradili smo štiri cilindrske Diesle motor zvrst Perkins izdelek tovarne Rakovica. Potrebno je bilo preurediti spodnji ustroj drezine in regulirne priključke motorja. Rekonstrukcija ali bolje rečeno pomladitev najstarejšega tovrstnega stroja je uspela. Motor smo kupili iz sredstev stoječih prihrankov. Poleg tega smo dosegli tipizacijo, ker imajo vsi viličarji kap. 3,5 t motorje iste tipe. Pri preureditvi drezine z novim motorjem je največ sodeloval in po-

kazal svojo sposobnost naš stari mehanikar tov. Jože Oblak. Motorni drezini pa predvidevamo še 10 let obratovanja. Verjetno je sedaj drezina mnogo boljše kot pa pred 40 leti, s čemer smo dokazali, da ni vsak zastarel stroj za staro železo.

RESITEV KRIZANKE IZ 22. ŠTEVILKE

Vod.: 1. Ravniki, 7. Edirne, 8. kanal, -t, 9. oves, 11. or, 13. tk, 14. riba, -a, 17. Badel, 19. Palada, 20. bramor.

Navp.: 6. K(ardelj) B (dvard).

Špirala za spuščanje koksa v skladišče 04 — tokrat v drugačni perspektivi

**Veletrgovsko podjetje
KOKRA KRANJ**

obvešča potrošnike, da bo 10. 6. 1967 odprlo

novi prodajalni pohoštva **DEKOR**
NA JESENICAH — JAVORNIK, C. BORISA KIDRIČA 21

(avtobusna postaja Javornik)

na zalogi imamo veliko izbiro

pohištva, šivalnih strojev
dekorativnih tkanin
posteljne konfekcije
in oblog za tla

konkurenčne cene — potrošniški krediti

Za obisk se priporoča kolektiv prodajalne

KOKRA — DEKOR — JESENICE — KOKRA — DEKOR

**ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER
RAZPISUJE SPREJEM V**

A. ODDELKE ZA ODRASLE POKLICNE ŠOLE:

za poklic: — topilec metalurških peči

Za vse ostale — poklice sprejemamo orientacijske prijave.

Pogoji za sprejem so:

- 3 letna zaposlitev v železarni Jesenice
- najmanj 6 razredov osnovne šole
- starost od 18—35 let
- pristanek kadrovskega oddelka Železarne

Šolanje traja 3 leta s teoretičnim in praktičnim poukom po 4 krat na teden, po delu. Prvo leto bo na programu samo učna snov 7. in 8. razreda osemletke za odrasle. Oddelek bo odprt, če bo najmanj 15 sprejetih.

Ugodnosti:

- študijski dopusti
- zaposlitev na ustreznem delovnem mestu
- možnosti nadaljnjega izpopolnjevanja

Vlogo pošljite na ravnateljstvo šole do 30. junija 1967 in priložite:

- prošnjo (v njej navedite tudi dosedanje zaposlitve, kje delate sedaj)
- zadnje šolsko spričevalo
- 50.— S din državni kolek
- rojstni list
- 2 znamki a 30.— S din

O sprejemu boste obveščeni pismeno. Naknadno bomo sporočili o šolanju za ostale poklice.

B. ODDELKE ZA ODRASLE TEHNIŠKE ŠOLE:

- metalurški tehnik 27. 6. ob 15. uri
- strojni tehnik 28. 6. ob 15. uri

Pogoji za sprejem so:

- uspešno dovršena Poklicna industrijska šola ustrezne stroke
- delovno razmerje
- soglasje kadrovskega oddelka
- uspešno opravljen inteligenčni test

Prijave:

Prijave pošljite na ravnateljstvo šole do 25. 6. 1967 in priložite:

- spričevalo zaključnega izpita na PIS
- prošnjo
- rojstni list
- državni kolek za 50.— S din
- 2 znamki za 30.— S din

S seboj prinesite pisalni pribor. O sprejemu boste obveščeni pismeno!

Pripomba:

Šolanje traja 3 šolska leta in je pouk organiziran 4 krat na teden po 5—6 ur po opravljenem delu. Oddelek bo odprt pod pogojem, če bo štel najmanj 15 slušateljev.

Ravnateljstvo šole

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

10. in 11. junija šp. ital. barvni CS film **MAŠČEVANJE V FUERTE CEDROSU**, ob 17. in 19. uri

12. junija ameriški barvni CS film **KLEPETANJE NA BLAZINI**, ob 17. in 19. uri

13. in 14. junija ital. franc. šp. film **DOBRO SEM JO POZNAL**, ob 19. uri

15. junija šp. braz. barvni CS film **SAMBA**, ob 19. uri

16. junija ital. španski film **KRVNIK**, ob 19. uri

17. junija ameriški barvni film **OPERACIJA PUŠČICA**, ob 17. in 19. uri

Kino PLAVZ

10. in 11. junija ital. franc. šp. film **DOBRO SEM JO POZNAL**, ob 18. in 20. uri

12. in 13. junija španski ital. barvni CS film **MAŠČEVANJE V FUERTE CEDROSU**, ob 18. in 20. uri

14. junija šp. braz. barvni CS film **SAMBA**, ob 18. in 20. uri

15. in 16. junija indijski film **SVETLOBA V TEMI**, ob 20. uri

17. junija italijanski film **RDEČA PUŠČAVA**, ob 18. in 20. uri

Kino DOVJE

10. junija sovjetski film **KRIZANI MEČI**

11. junija španski barvni film **MEHANIČNI KLAVIRJI**

15. junija šp. ital. barvni CS film **MAŠČEVANJE V FUERTE CEDROSU**

17. junija indijski film **SVETLOBA V TEMI**

Kino KOROŠKA BELA

10. junija indijski film **SVETLOBA V TEMI**

11. junija francoski CS film **KUPE ZA MORILCE**

12. junija ital. franc. šp. film **DOBRO SEM JO POZNAL**

17. junija ital. španski film **KRVNIK**

Kino KRANJSKA GORA

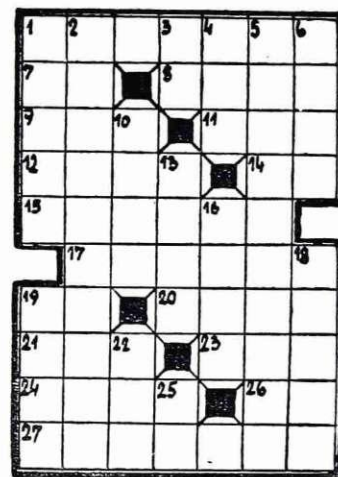
10. junija francoski CS film **KUPE ZA MORILCE**

11. junija ital. franc. špan. film **DOBRO SEM JO POZNAL**

16. in 17. junija špan. ital. barvni CS film **MAŠČEVANJE V FUERTE CEDROSU**

KRIZANKA

Vodoravno: 1. hrabrost, 7. enaka samoglasnika, 8. vinorodna rastlina, 9. oblika rastlinskega stebila, 11. največji jadranski otrok, 12. očka, 14. arabski žrebec, 15. strasten lovec (po bajeslovnem ustanovitelju babilonskega kraljestva), 17. redka kemična prvina, 19. avtomobilska oznaka za Sarajevo, 20. alkoholna pijača, 21. rastlinska bodica, 23. ime črnkega pevca Colea, 24. špansko žensko ime (Neža), 26. grška črka, 27. topničar.

Navpično: 1. hudič, vrag, 2. obrat za proizvodnjo jekla, 3. začetnici ameriške filmske zvezde, 4. bajeslovno rimsko podzemlje, 5. izdelovalec najboljših violin na svetu, 6. obzirnost, olika, 10. zardna klica, 13. vreča vode, 16. najvišje božanstvo v germanski mitologiji, 18. pogonski stroj, 19. spoj, kontakt, 22. reka v Angliji, 25. oblika pomožnega glagola.

ZAKLJUČNI KONCERT GLASBENE ŠOLE

Glasbena šola Jesenice vabi občinstvo na koncert, ki bo v petek, 16. 6. 1967 ob 20. uri v gledališču »Tone Čufar«. Nastopili bodo: gojenke baletnega oddelka, harmonikarski zbor, vokalni in instrumentalni solisti, godalni orkester in ženski zbor.

Vljudno vabljeni!

OBVESTILO!

Krajevni odbor združenja vojaških vojnih invalidov Sava — Podmežaklja obvešča svoje člane, da bo članski izlet v Lokavec pri Ajdovščini v nedeljo, 9. julija 1967 z odhodom ob 5. uri zjutraj s parkirnega prostora pred železarno.

Potovali bomo z avtobusom na relaciji Jesenice — Vršič — Bovec — Tolmin — Nova Gorica, — Lokavec — Ajdovščina — Postojna — Ljubljana — Jesenice.

Prijavite se do vključno 28. junija t. l. svojemu krajevnemu poverjeniku. Če bo dovolj prostora, se lahko prijavi tudi svojci, ki so že odrasli. Potovanje na izlet z majhnimi otroki ni priporočljivo. Stroški za izlet znašajo 2.000 S din za vsakega posameznika, ki jih plačate ob prijavi svojemu poverjeniku.

Krajevni odbor ZVVI Sava-Podmežaklja

Personalne vesti

ZA MESEC MAJ 1967

SPREJETI: 34
OBRAČUNANI: 50

STAROSTNO UPOKOJENI:

JOŽE GRICAR, 1909, lahka proga — 21 let v ZJ; ALOJZ HRIBAR, 1911, žičarna — 29 let in pol v ZJ; VINKO JERŠIN, 1911, martinarna — 31 let in pol v ZJ; FRANC PENIČ, 1912, kamnolom — 19 let v ZJ; STEFAN ŠMID, 1911, lužilnica — 14 let v ZJ; SLAVKO TOMAN, 1910, martinarna — 27 let v ZJ in FRANC VRHOVNIK, 1906 — plavž — 13 let v ZJ.

INVALIDSKO UPOKOJENI

JOŽE GORZETI, 1914, valjarna 2400 — 20 let in pol v ZJ in JUSTIN ŠKARJA, 1911, valjarna Bela — 21 let v ZJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj!

UMRLI:

Jakob Potočnik, 1908, strojno vzdrževanje — 36 let v ZJ. Svojem naše iskreno sožalje!

IZKLJUČENI:

Vinko Aupič, roj. 1948, žičarna; Nikola Damčevski, 1941, martinarna; Justin Drole, 1929, valjarna 2400; Ivan Horvat, 1935, martinarna; Vladimir Hudoravac, 1945, hladna valjarna; Miran Jelenec, 1944, martinarna; Alaga Kačar, 1945, plavž; Franjo Kunštek, 1946, žičarna; Zdravko Lavtižar, 1945, lahka proga; Stojan Leskover, 1949, hladna valjarna; Franjo Markovič, 1945, promet; Bogdan Petrič, 1946, livarna; Mirko Purkart, 1951, transport; Stanislav Rosič, 1945, transport; Slavko Simonov, 1940, šamotarna; Mirko Terlikar, 1949, martinarna; Marjan Zavrl, 1946, valjarna 1300; Marjan Žagar, 1940 valjarna 1300 in Alojz Ivanič, 1939, OTK.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru GEŽ se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času bolezni, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Albina Smolej
GEŽ

ŽELEZAR

**ŽELEZAR — GLASILO
DELOVNEGA KOLEKTIVA
ŽELEZARNE JESENICE** — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, Železarna Jesenice. Telefon int. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«.